

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.07.2024
Hetkel kehtiv
RT I, 11.06.2024, 9

Keskkonnatasude seadus

Vastu võetud 07.12.2005

[RT I 2005, 67, 512](#)

jõustumine 01.01.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
22.03.2006	RT I 2006, 15, 120	14.04.2006
07.06.2006	RT I 2006, 29, 220	08.07.2006
15.02.2007	RT I 2007, 22, 117	23.03.2007
14.06.2007	RT I 2007, 45, 319	01.01.2008
19.06.2008	RT I 2008, 31, 192	18.07.2008
03.12.2008	RT I 2008, 53, 295	01.01.2009
11.12.2008	RT I 2008, 58, 328	01.01.2009
18.12.2008	RT I 2009, 3, 15	01.02.2009
20.02.2009	RT I 2009, 15, 93	01.04.2009
13.05.2009	RT I 2009, 26, 160	06.06.2009
18.06.2009	RT I 2009, 35, 232	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
16.06.2010	RT I 2010, 44, 260	19.07.2010
08.12.2010	RT I, 17.12.2010, 19	27.12.2010, osaliselt 01.01.2011 ja 01.01.2015
22.02.2011	RT I, 14.03.2011, 4	01.04.2011, osaliselt 01.07.2011 ja 01.01.2012
02.05.2012	RT I, 25.05.2012, 6	04.06.2012
05.12.2012	RT I, 21.12.2012, 2	01.04.2013, osaliselt 01.01.2014 ja 01.01.2015
07.12.2012	RT I, 21.12.2012, 3	01.01.2013
25.04.2013	RT I, 16.05.2013, 2	01.06.2013
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 2	23.03.2014, osaliselt 01.01.2015, 01.01.2017 ja 01.01.2019
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014, osaliselt 23.03.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
19.11.2014	RT I, 13.12.2014, 1	01.01.2016, jõustumisaeg muudetud 01.07.2016 [RT I, 17.12.2015, 1]
18.12.2014	RT I, 30.12.2014, 5	31.12.2014
15.06.2015	RT I, 07.07.2015, 3	17.07.2015

11.06.2015	RT I, 30.06.2015, 4	01.09.2015, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ⁴ lõike 2 alusel asendatud sõna „Põllumajandusministeerium” sõnaga „Maaeluministeerium” vastavas käändes.
19.11.2015	RT I, 03.12.2015, 1	01.01.2016
25.11.2015	RT I, 17.12.2015, 1	20.12.2015
16.06.2016	RT I, 05.07.2016, 2	06.07.2016, osaliselt 01.01.2017
15.06.2016	RT I, 05.07.2016, 1	01.01.2017; kogu tekstis asendatud sõna „saasteallikas” sõnaga „heiteallikas”, sõna „saasteallikad” sõnaga „heiteallikad” ja sõna „heitmine” sõnaga „väljutamine” vastavas käändes ning sõna „heitma” sõnaga „väljutama” vastavas muutevormis.
27.10.2016	RT I, 10.11.2016, 1	01.01.2017, osaliselt 01.01.2018
10.05.2017	RT I, 25.05.2017, 1	04.06.2017, osaliselt 01.07.2017 ja 01.01.2018
14.06.2017	RT I, 30.06.2017, 4	10.07.2017
09.05.2018	RT I, 25.05.2018, 1	01.01.2019
07.11.2018	RT I, 22.11.2018, 1	01.01.2019
21.11.2018	RT I, 07.12.2018, 1	17.12.2018, osaliselt 01.01.2019
05.12.2018	RT I, 22.12.2018, 1	01.01.2019, osaliselt 01.01.2020
30.01.2019	RT I, 22.02.2019, 1	01.10.2019
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
04.12.2019	RT I, 21.12.2019, 1	01.01.2020
15.04.2020	RT I, 21.04.2020, 1	22.04.2020
09.06.2020	RT I, 19.06.2020, 40	01.07.2020
10.06.2020	RT I, 01.07.2020, 1	01.01.2021
17.06.2020	RT I, 10.07.2020, 7	20.07.2020
17.06.2020	RT I, 10.07.2020, 2	01.01.2021
11.05.2022	RT I, 27.05.2022, 1	06.06.2022
19.07.2022	RT I, 09.08.2022, 1	19.08.2022, osaliselt 01.07.2023; osaliselt muudetud [RT I, 07.03.2023, 21]
15.02.2023	RT I, 07.03.2023, 6	08.04.2023
15.02.2023	RT I, 07.03.2023, 21	17.03.2023
22.02.2023	RT I, 17.03.2023, 3	01.04.2023
20.06.2023	RT I, 30.06.2023, 1	01.07.2023; tulenevalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõikest 6 asendatud sõna „Keskonnaministeerium” sõnaga „Kliimaministeerium” vastavas käändes.
06.12.2023	RT I, 05.01.2024, 1	01.07.2024, osaliselt 15.01.2024
28.05.2024	RT I, 11.06.2024, 1	21.06.2024

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab keskkonna kasutusõiguse tasu, sealhulgas loodusvara kasutusõiguse tasu ja keskkonnahäiringu hüvitamise tasu määramise alused ning saastetasumäärad, nende arvutamise ja tasumise korra ning keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekuva raha kasutamise alused ja sihtotstarbe.
[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Keskkonnatasude kehtestamise lähtealused

Keskkonnatasude kehtestamisel ja rakendamisel lähtutakse keskkonnakaitse vajadusest, riigi majanduslikust ja sotsiaalsest olukorrast ning käesolevas seaduses sätestatud juhul ka tasustatavast loodusvarast loodavast väärtusest ja riigi tulu teenimise eesmärgist, tekitatavast keskkonnahäiringust ning keskkonnakasutuse eesmärgist ja viisist.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 3. Keskkonnatasu

(1) Keskkonnatasu käesoleva seaduse tähenduses on keskkonna kasutusõiguse hind.

(2) Keskkonnakasutus käesoleva seaduse tähenduses on:

1) [kehtetu -RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

2) maavara kaevandamine;

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

3) veevõtt;

4) kalapüük;

5) jahipidamine;

6) saasteainete väljutamine välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse;

7) jäätmete kõrvaldamine ladestamise teel prügilasse või muude toimingute abil, mille tulemuseks on jäätmete keskkonda viimine (edaspidi *jäätmete kõrvaldamine*);

8) tuuleenergiast elektrienergia tootmine;

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

9) raadamine.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(3) Keskkonnatasu jaguneb loodusvara kasutusõiguse tasuks, saastetasuks ja keskkonnahäiringu hüvitamise tasuks.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

(4) Loodusvarade kasutusõiguse tasu makstakse käesoleva seaduse alusel kehtestatud tasumäärade järgi. Tasumäärade kehtestamisel arvestatakse loodusvaravarude seisundit, kasutuskohta, kvaliteeti, defitsiitsust, kasutusviisi keskkonnoohtlikkust, muude loodusvarade kaitse vajadust ning käesolevas seaduses sätestatud juhul ka tasustatavast loodusvarast loodavat väärtust. Maavara kaevandamisõiguse tasumäära kehtestamisel üle käesolevas seaduses sätestatud alammäärade lähtutakse riigi tulu teenimise eesmärgist. Energeetilise maavara puhul lähtutakse lisaks tulu teenimise eesmärgile energeetilisest maavarast toodetavast lisandväärtusest.

[RT I, 05.07.2016, 2- jõust. 06.07.2016]

(5) Loodusvara on käesoleva seaduse tähenduses defitsiitne, kui selle kvaliteedil ja kogusel on riigi majandusarengu jaoks oluline tähtsus, kuid selle varud on piiratud.

(5¹) Metsamaal raadamisõiguse tasumäära kehtestamisel lähtutakse eesmärgist kompenseerida raadamisest tingitud süsinikuvaru ja süsiniku sidumise võime kahanemine maakasutussektoris.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(6) Saastetasu makstakse käesoleva seadusega kehtestatud saastetasumäärade järgi. Tasumäärade kehtestamisel arvestatakse heitekohta saastetundlikkust, saasteaine ohtlikkust ja parima võimaliku tehnika kasutamist.

(7) Keskkonnahäiringu hüvitamise tasu makstakse käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud põhimõtete järgi. Tasumäärade ja nende arvutamise aluste kehtestamisel arvestatakse tegevusega kaasneva keskkonnahäiringu ulatust, mõjupiirkonda ja intensiivsust.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 4. Keskkonnatasude rakendamise eesmärk ja kasutamise põhialused

(1) Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on vältida või vähendada keskkonnakasutusega, sealhulgas loodusvarade kasutamisega, saasteainete keskkonda väljutamisega ja jäätmete kõrvaldamisega seotud võimalikku kahju, suunata loodusvara tõhusamalt kasutama, hüvitada keskkonnahäiringut ning teenida riigile tulu loodusvara kasutada andmisest.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

(2) Keskkonnatasudest saadav raha jaotatakse käesoleva seadusega sätestatud ulatuses riigieelarve ja keskkonnakasutuse asukoha või muul alusel määratud kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvete vahel.

[RT I, 05.07.2016, 2- jõust. 06.07.2016]

(3) Keskkonnakasutusest riigile laekuvast tulust eraldatakse riigieelarvega Kliimaministeeriumile vahendid sihtotstarbeliseks kasutamiseks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 1 sätestatud eesmärkide täitmiseks,

sealhulgas taastuvate loodusvarade taastootmiseks ja kaitseks, ning süsinikuvaru säilitamiseks, süsinikusidumise suurendamiseks ja metsa kaitseks ning säästvaks majandamiseks.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(4) [Kehtetu -RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(5) Keskkonnahäiringu hüvitamise tasust saadava raha jaotamisel lähtutakse läheduse põhimõttest, enim mõjutatud osapooltest ja nende õigusest saada keskkonnahäiringu eest hüvitist.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 5. Keskkonnatasu maksmise kohustus

(1) Keskkonnatasu maksab isik, kes on saanud keskkonnavaluga või seadusega sätestatud muul alusel õiguse eemaldada looduslikust seisundist loodusvara, väljutada keskkonda saasteaineid või kõrvaldada jäätmeid või on teinud seda vastavat õigust omamata, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

(2) Keskkonnaluba käesoleva seaduse tähenduses on:

1) [kehtetu -RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

1¹) keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõikes 1 nimetatud tegevusteks antav keskkonnaluba;

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

2) kaevise tarbimise või võõrandamise luba;

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

3) keskkonnakompleksluba;

4) [kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

5) kalalaeva kalapüügiluba, kaluri kalapüügiluba, eripüügiluba, harrastuskalapüügiõiguse eest tasumist tõendav dokument ja kalastuskaart;

6) jahipidamisõiguse tasu maksmist tõendav dokument või elektrooniline kinnitus selle kohta;

[RT I, 16.05.2013, 2- jõust. 01.06.2013]

7) [kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

8) [kehtetu -RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

9) [kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

10) tuuleelektrijaama ehitamise alustamise teatis ja kasutusluba;

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

11) raadamiseks esitatud metsateatis.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(3) Keskkonnatasu maksmise kohustus ei laiene isikule, kelle keskkonnakasutuse ulatus ei nõua keskkonnavalua olemasolu, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

(4) Kui isik kasutab loodusvara, heidab keskkonda saasteaineid või kõrvaldab jäätmeid keskkonnavaluas lubatud suuremas koguses, loa omamise nõuet eirates või keelatud kohas, maksab ta keskkonnatasu kõrgendatud määra järgi.

(5) Kui saasteaineid heidetakse keskkonda või jäätmeid kõrvaldatakse kütuserminalist, mootorsõidukilt, ujuv vahendilt, lennukilt või rongilt selleks mitteettenähtud kohas, sõltumata saasteainete keskkonda väljutamise või jäätmete kõrvaldamise põhjusest, maksab saastetasu kütuserminali omanik või mootorsõiduki, ujuv vahendi, lennuki või rongi otsene valdaja.

(6) Keskkonnatasu ei võeta, kui loodusvara kasutamine, saasteainete väljutamine keskkonda või jäätmete kõrvaldamine keskkonnavaluata või lubatud suuremas koguses toimub:

1) sellega tekitatud kahjustusest veelgi suurema kahju ärahoidmiseks;

2) inimohvride põhjustada võiva õnnetuse ärahoidmiseks;

3) loodusõnnetuse toimel või loodusõnnetuse tagajärgede likvideerimiseks.

(6¹) Keskkonnatasu ei võeta, kui põhjavee ümberjuhtimine on vältimatu õiguslikul alusel ehitatud ehitise kaitseks, välja arvatud korrastamata kaevandus ja karjäär.

[RT I, 22.02.2019, 1- jõust. 01.10.2019]

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 6 ja 6¹ nimetatud juhtudel teeb keskkonnatasu maksmisest vabastamise otsuse valdkonna eest vastutav minister keskkonnatasu maksja põhjendatud taotluse alusel, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti.

[RT I, 22.02.2019, 1- jõust. 01.10.2019]

§ 6. Keskkonnatasu asendamine

Keskkonnatasu maksmise kohustuse võib valdkonna eest vastutav minister käesoleva seadusega sätestatud tingimustel ja mahus asendada keskkonnakahjustusi vältivate või vähendavate abinõude rahastamise kohustusega.

2. peatükk LOODUSVARA KASUTUSÕIGUSE TASU

§ 7. Loodusvara kasutusõiguse tasu

Loodusvara kasutusõiguse tasu on:

1) [kehtetu -RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

1¹) raadamisõiguse tasu;

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

2) maavara kaevandamisõiguse tasu;

3) vee erikasutusõiguse tasu;

4) kalapüügiõiguse tasu;

5) jahipidamisõiguse tasu.

[RT I, 16.05.2013, 2- jõust. 01.06.2013]

§ 8. Kasvava metsa raieõiguse tasu

[Kehtetu -RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 8¹. Raadamisõiguse tasu

(1) Raadamisõiguse tasu makstakse õiguse eest teha metsamaal raadamist. Raadamisõiguse tasu maksab metsateatise esitaja.

(2) Raadamisõiguse tasu määra ja selle arvutamise meetodika kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(3) Raadamisõiguse tasu määra kehtestamisel lähtutakse Eesti metsamaale talletatud orgaanilise süsiniku kogusest pindalaühiku kohta, metsamaa süsiniku sidumise potentsiaalset pindalaühiku kohta ja kasvuhoonegaaside heitkoguste keskmisest turuhinnast Euroopa Liidus tasumäära arvestamisele eelnenud kümne aasta jooksul.

(4) Raadamisõiguse tasu alammäär raadatava metsamaa hektari kohta on 4000 eurot ja ülemmäär 8000 eurot.

(5) Raadamisõiguse tasu ei nõuta, kui:

1) raadatakse metsaseaduse § 32 lõike 2 punktis 2 sätestatud eesmärgil;

2) rekonstrueeritakse maaparandussüsteeme, rajatakse olemasolevatesse maaparandussüsteemidesse keskkonnakaitserajatisi, tehakse maaparandushoiutöid või hooldatakse riigipiiri taristut;

3) hooldatakse olemasolevaid trasse;

4) raadatakse alal, mis on väiksem kui 0,1 hektarit;

5) raadatakse Eesti Looduse Infosüsteemi kantud nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) I lisa elupaigatüübi või kaitsealuse liigi kasvukoha või elupaiga taastamiseks või looduskaitsealuse alusel kaitse alla võetud pindalalisel kaitstaval loodusobjektidel, tehakse kaitsekorras, kaitsekorralduskavas ning liigi kaitse ja ohjamise või elupaiga tegevuskavas ettenähtud tegevust, et saavutada kaitse-eesmärk;

6) raadatakse eesmärgiga taastada kuivendusest rikutud soode veerežiim;

7) rekonstrueeritakse või hooldatakse sademevee ärajuhtimise ehitisi ja seadmeid, sealhulgas sademevee ärajuhtimise kraave ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse tähenduses.

(6) Raadatava ala suuruse arvestamisel on pindala mõõtmistäpsuseks 0,1 hektarit.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 9. Maavara kaevandamisõiguse tasu

(1) Maavara kaevandamisõiguse tasu makstakse riigile kuuluva maavara kaevandamise, kasutamise või kasutuskõlbmatuks muutmise eest.

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(2) Maavara kaevandamisõiguse tasumäärad kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega. Kaevandamisõiguse tasumäär kehtestatakse maavara tonni või kuupmeetri kohta, lähtudes käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud alam- ja ülemmääradest.

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(3) Riigile kuuluva maavara kaevandamisõiguse tasu alam- ja ülemmäärad on:

1) dolokivi – 0,76 ja 5,24 eurot kuupmeetri eest;

[RT I, 21.12.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

2) fosforiit – 1,53 ja 3,19 eurot tonni eest;

- [RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]
3) aluskorra ehituskivi – 1,27 ja 2,57 eurot kuupmeetri eest;
[RT I, 25.05.2017, 1- jõust. 04.06.2017]
4) kruus – 0,57 ja 3,38 eurot kuupmeetri eest;
[RT I, 21.12.2012, 2- jõust. 01.04.2013]
5) liiv – 0,25 ja 3,19 eurot kuupmeetri eest;
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]
6) lubjakivi – 0,83 ja 5,11 eurot kuupmeetri eest;
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]
7) põlevkivi – 0,275 ja 13 eurot tonni eest;
[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]
8) savi – 0,51 ja 1,91 eurot kuupmeetri eest;
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]
9) turvas – 0,29 ja 2,87 eurot tonni eest.
[RT I, 05.07.2016, 2- jõust. 06.07.2016]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatata maavara kaevandamise eest tasu ei nõuta.
[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(5) [Kehtetu -RT I, 17.12.2010, 19- jõust. 01.01.2015]

(5¹) Liiva ja kruusa kaevandamise korral maismaal allpool põhjavee taset seda taset alandamata rakendatakse kaevandamisõiguse tasu arvutamisel koefitsienti 0,5.
[RT I, 30.12.2014, 5- jõust. 31.12.2014, kohaldatakse alates 01.01.2015]

(6) Turba kaevandamisõiguse tasumäärad kehtivad arvestusliku turba kohta niiskusesisaldusega 40 protsenti.

(7) Maavara kaevandamisõiguse tasu ei nõuta, kui:

1) maavara või maavarana arvele võtmata kivimit, setendit, vedelikku või gaasi võtab füüsilisest isikust kinnisasja omanik maapõueseaduse § 95 lõikes 1 nimetatud otstarbel;

[RT I, 27.05.2022, 1- jõust. 06.06.2022]

2) maavara kasutatakse või muudetakse kasutuskõlbatuks ulatuses, mis on vajalik vara või keskkonna kaitseks erakorralises olukorras nagu tulekahju, üleujutus või muu õnnetus. Kaevandamisõiguse tasu maksimisest vabastatud maavara koguse määrab kaevandamisloa omaniku kirjalikul taotlusel kaevandamisloa andja.

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(8) Maavara kaevandamisõiguse tasumäära kehtestamisel lähtutakse maavara kvaliteedist, defitsiitsusest, kaasnevate maavarade kaitsevajadusest, kaevandamiskoha ökoloogilisest väärtusest, kaevandamistingimustest, maavarasid tõhusamalt kasutama suunamise vajadusest, maavarast loodavast väärtusest ning maavarade kasutusala ja alternatiivsete materjalide kasutamise võimalustest samal eesmärgil. Maavara kaevandamisõiguse tasumäära kehtestamisel üle käesolevas seaduses sätestatud alammäärade lähtutakse riigi tulu teenimise eesmärgist. Energeetilise maavara puhul lähtutakse lisaks tulu teenimise eesmärgile energetilisest maavarast toodetavast lisandväärtusest.

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(9) Ehitamise ja maaparandussüsteemi ehitamise käigus üle jääva maavara eest, mida tarbitakse sama kinnisasja piires, või kaevise võõrandamise või väljaspool kinnisasja tarbimise ning pealmaakaevandamisel eemaldatava maavara katendi ja mäeeraldise teenindusmaalt looduslikust seisundist eemaldatava maavara ning maavarana arvele võtmata kivimi ja setendi võõrandamise ning väljaspool mäeeraldise või mäeeraldise teenindusmaad tarbimise eest tuleb tasuda maavara kaevandamisõiguse tasu või maavarana arvele võtmata kivimi või setendi, kaevise või katendiga võrdväärseks määratud maavara kaevandamisõiguse tasu.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(9¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud tasu maksmise kohustust ei kohaldata maanteekraavide puhastamise, tehnovõrkude ja -rajatiste rajamise projektiga määratud mahus või projekti puudumisel vastava töö tegemiseks põhjendatud mahus tekkivale kaevisele ning tee ehitamisel saadud kaevisele, kui seda kasutatakse sama objekti tarbeks.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(9²) Käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud tasu maksmise kohustust ei kohaldata riigi omandisse kuuluvate maanteed ja raudteede ehitamisel vastava projektiga määratud mahus tekkivale pinnakatte kaevisele, sõltumata selle kasutuskohast.

[RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

(10) Maavara, millega võrdväärseks maavarana arvele võtmata kivim, setend, kaevis või katend tunnistatakse, määrab olemasoleva teabe põhjal Keskkonnaamet. Kaevandamisõiguse tasu maksimise kohaldatakse võrdväärseks määratud maavara madalaima tasumääraga alaliigi tasumäära. Kui maavarana arvele võtmata kivim, setend, kaevis või katend ei ole olemuselt ega kasutusala võrdväärne ühegi käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud maavaraga, siis selle eest maavara kaevandamisõiguse tasu ei nõuta.

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 9¹. Energeetilise maavara kaevandamisõiguse tasu

(1) Energeetilised maavarad käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) põlevkivi;
- 2) hästilagunenud turvas.

(2) Energeetilise maavara kaevandamisõiguse tasumäära kehtestamisel lähtutakse tasustatavast maavarast toodetavast lisandväärtusest. Tasumäärade tasemed ning nende kehtimise aluseks olevad hinnatasemed sätestatakse [Vabariigi Valitsuse](#)määrusega.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

(3) Kliimaministeerium jälgib energeetilisest maavarast toodetud energiatoodete ja energeetilisest maavarast loodavat väärtust mõjutavate tegurite turuväärtuste muutumist, mille alusel Vabariigi Valitsus energeetilisest maavaradele tasumäärad kehtestab, ning avaldab analüüsi tulemused regulaarselt oma veebilehel.

[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

(4) Vabariigi Valitsus teeb vajaduse korral ettepaneku energeetilise maavara kaevandamisõiguse tasumäära ülempiiri tõstmiseks, kui see on vajalik ettenähtavas perioodis õiglase tulu teenimiseks.

[RT I, 05.07.2016, 2- jõust. 06.07.2016]

§ 10. Vee erikasutusõiguse tasu

(1) Vee erikasutusõiguse tasu makstakse õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihi vett erikasutuse korras, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhtudel.

(2) Vee erikasutusõiguse tasu ei nõuta, kui vett võetakse:

- 1) vee-energia saamiseks;
- 2) põllumajandusmaa, sealhulgas katmikalade niisutamiseks;

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

3) vesiviljeluse tarbeks.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 15.01.2024]

4) [kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.07.2011]

5) [kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.07.2011]

(3) Ühe kuupmeetri veevõtu erikasutusõiguse tasumäära kehtestab [Vabariigi Valitsuse](#)määrusega, lähtudes käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud alam- ja ülemmääradest.

(4) Vee erikasutusõiguse tasu alam- ja ülemmäärad eurodes tuhande kuupmeetri eest on:

1) pinnavesi – 14,65 ja 38,34;

[RT I, 21.12.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

2) pinnavesi jahutusveena – 1,55 ja 7,66;

[RT I, 21.12.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

3) kvaternaari põhjaveekihi vesi – 30,65 ja 70,30;

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

4) devoni kuni ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihtide vesi – 40,90 ja 95,86;

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

5) kambriumi-vendi põhjaveekihi vesi – 44,70 ja 102,25;

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

6) kambriumi-vendi põhjaveekihi joogivee kvaliteediga vee kasutamine tehnoloogiaotstarbel, välja arvatud toiduainete valmistamiseks – 82,40 ja 191,7;

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

7) joogiks kasutatav mineraalvesi – 1469 ja 2300,81;

[RT I, 21.12.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

8) ravivannimineraalvesi – 146,90 ja 230,08;

[RT I, 21.12.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

9) karjäärdest väljapumbatav vesi – 9,58 ja 63,91;

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

10) kaevandustest väljapumbatav vesi – 25,56 ja 77,84.

[RT I, 21.12.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

(5) Vee erikasutusõiguse tasumäära kehtestamisel lähtutakse veekogust, põhjaveekihi, võetava vee defitsiitsusest ja kasutusviisist.

(6) Ümberjuhitava vee erikasutusõiguse tasumäär on sõltuvalt tegevuse olemuslikust sarnasusest vastava vee erikasutusliigiga võrdne vee erikasutusõiguse tasumääraga, mis on kehtestatud käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 9 või 10 sätestatud alam- ja ülemmäärast lähtuvalt. Vee erikasutusliigi, mille tasumääraga võrdses ümberjuhitava vee erikasutusõiguse tasumäär tunnistatakse, määrab olemasoleva teabe põhjal Keskkonnaamet.

[RT I, 22.02.2019, 1- jõust. 01.10.2019]

§ 11. Kalapüügiõiguse tasu

(1) Kalapüügiõiguse tasu makstakse õiguse eest püüda kala ja koguda veetaimi:

- 1) Eesti Vabariigi jurisdiktsiooni all olevatest veekogudest või nende osadest;
- 2) veekogudest väljaspool Eesti Vabariigi jurisdiktsiooni, kui kalapüügiõiguse nendel veekogudel on andnud või garanteerinud Eesti Vabariik.

(2) Kalapüügiõiguse tasumäär kehtestab, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud piirmäärasid ja nõudeid:

- 1) kutselisele kalapüügile igaks kalendriaastaks **Vabariigi Valitsusmäärusega**, lähtudes püügipiirkonna eripärast, püügivahendi liigist ja selle püügivõimsusest või rahvusvahelise lepingu alusel jaotatavatest püügivõimalustest;
- 2) sugukalade eripüügile, mida tehakse ärilisel eesmärgil asustusmaterjali tootmiseks vajamineva kalamarja või hüpofüüsi kogumiseks, **valdkonna eest vastutav ministermäärusega**, lähtudes püütava liigi kaitsestaatusest, teatavas veekogus loodusliku kudemise võimalusest, kala soost, suguküpsusastmest ja esmakokkuostuhinnast; [RT I 2009, 26, 160- jõust. 06.06.2009]
- 3) harrastuskalapüügile **valdkonna eest vastutav ministermäärusega**, lähtudes püügiajast ja -kohast, püügivahendi püügivõimsusest, kalavaru olukorrast püügipiirkonnas ning püütava kalaliigi väärtusest.

(3) Kalapüügiõiguse tasu ei võeta:

- 1) eripüügiõiguse eest, välja arvatud juhul, kui sugukalu püütakse asustusmaterjali tootmiseks vajamineva kalamarja või hüpofüüsi kogumiseks ärielistel eesmärkidel; [RT I 2009, 26, 160- jõust. 06.06.2009]
- 2) kutselise kalapüügiõiguse eest, kui püügivõimalusi ei ole taganud Eesti Vabariik. Nimetatud juhul tasub kalapüügiõiguse saanud isik vaateleja laeval viibimise kulud, kui vaateleja olemasolu laeval on nõutud;
- 3) harrastuskalapüügiõiguse eest eelkooliealistelt lastelt, alla 16-aastastelt õpilastelt, pensionäridelt, õigusvastaselt represseeritud isikutelt, represseerituga võrdsustatud isikutelt, osalise või puuduva töövõimega isikutelt ja puudega isikutelt, välja arvatud juhul, kui harrastuskalapüük toimub kalastuskaardi alusel. [RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

(4) Kalapüügiõiguse tasu piirmäärad on:

- 1) kutselise kalapüügi korral kuni neli protsenti tasu kehtestamise aastale eelnenud aastal püügivahendiga või püügipäeval püügipiirkonnas keskmiselt väljapüütud kalakoguse või püütud isendite harilikust väärtusest, kuid mitte vähem kui 10 eurot, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 sätestatud juhtudel või kui püügiõiguse tasu on kehtestatud rahvusvahelise lepinguga või püügiõiguse tasu silmutorbiku kohta, mis ei või olla väiksem kui 1,2 eurot. Püügiõiguse tasu ühe isendi kohta võib olla väiksem kui 1 euro;
- 2) aastast ühe püügipäeva eest 126 kuni 320 eurot, väljapüütava kala ühe tonni eest 2,5 kuni 120 eurot, püügivahendi eest 10 kuni 500 eurot, välja arvatud silmutorbiku eest, mille püügiõiguse tasu võib olla 1,2 kuni 3 eurot, ja isendi eest 0,6 kuni 10 eurot. Püügiõiguse tasu püügivahendi eest, millega püütakse angerjat, on kuni 1000 eurot aastast. Püügiõiguse tasu Peipsi järvel kasutatava põhjanooda eest on 1300 kuni 5000 eurot aastast;
- 3) eripüügi korral isendi või kilogrammi kohta 0,12 kuni 10 eurot;
- 4) harrastuskalapüügi korral 0,06 kuni 13 eurot ööpäevas. Harrastuskalapüügi korral vähinata või vähimõrraga 2 kuni 13 eurot ühe püügivahendi kohta ööpäevas. [RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(5) Siseveekogudel, kus riik teeb kulutusi angerjavaru taastootmiseks, määratakse püügiõiguse tasu püügivahendi kohta, millega angerjat püütakse, võttes arvesse kõik kulutused, mis nendel veekogudel eelnenud seitsmenda kuni kaheistkümnenda kalendriaasta kestel angerja taastootmiseks on tehtud. Selleks jagatakse 60–100 protsenti nimetatud ajavahemikul angerja taastootmiseks tehtud keskmistest kulutustest sel aastal kasutada lubatud nende püügivahendite arvuga, mille kohta tasu kehtestatakse. [RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(6) Püügikoormuse reguleerimiseks võib teadusasutuse ettepanekul kehtestada käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud kõrgema püügiõiguse tasu isendi kohta või püügivahendi kohta, millega püütakse kalaliiki, mille varu olukord on halb. Kõrgem püügiõiguse tasu ei tohi olla suurem kui 60 protsenti tasu kehtestamise aastale eelnenud aastal püügivahendiga või püügipäeval püügipiirkonnas keskmiselt väljapüütud kalakoguse või püütud isendite harilikust väärtusest.

(7) Kalapüügivõimaluse enampakkumise alghinnaks on käesolevas paragrahvis sätestatud meetodikast lähtudes määratud kalapüügiõiguse tasu määr.

§ 12. Jahipiirkonna kasutusõiguse tasu

[Kehtetu -RT I, 16.05.2013, 2- jõust. 01.06.2013]

§ 12¹. Jahipidamisõiguse tasu

(1) Jahipidamisõiguse tasu makstakse õiguse eest jahti pidada.

(2) Jahipidamisõiguse tasu suuruse ning maksmise ja selle kontrollimise korra kehtestab **valdkonna eest vastutav ministermäärusega**, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud piirmäärasid.

(3) Jahipidamisõiguse tasu alammäär on 10 eurot ja ülemmäär 25 eurot aastast. [RT I, 16.05.2013, 2- jõust. 01.06.2013]

§ 13. Loodusvara kasutusõiguse tasu jaotumine
[Kehtetu -RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

3. peatükk **SAASTETASU**

1. jagu **Saastetasu rakendamise alused**

§ 14. Saastetasu rakendamise alused

(1) Saastetasu rakendatakse, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid.

(2) Saastetasu ei rakendata, kui saasteaineid viiakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid kogustes ja viisil, mille jaoks luba ei nõuta, ning käesoleva seaduse § 5 lõikes 6 nimetatud või muudel seadusega sätestatud juhtudel.

§ 15. Saastetasu jaotumine
[Kehtetu -RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 16. Saastetasu rakendamine saasteainete väljutamisel välisõhku

Saastetasu rakendatakse, kui välisõhku heidetakse paiksest heiteallikast:

- 1) vääveldioksiidi (SO₂) või muid anorgaanilisi väävliühendeid;
- 2) lämmastikoksiidi (NO_x) või muid anorgaanilisi lämmastikuühendeid;
- 3) ammoniaaki (NH₃);
- 4) peenosakesi (PM₁₀);
- 5) lenduvaid orgaanilisi ühendeid, millele on atmosfääriõhu kaitse seaduse § 47 lõigete 1 ja 2 alusel kehtestatud eraldi õhukvaliteedi piir- või sihtväärtused, sealhulgas ksüleenide (kõik isomeerid) ja aromaatsete süsivesinike rühmad;
- 6) lenduvaid orgaanilisi ühendeid summaarselt, välja arvatud käesoleva paragrahvi punktis 5 nimetatud ühendeid ja metaani (CH₄);
- 7) raskmetalle ja nende ühendeid;
- 8) merkaptaane;
- 9) vesiniksulfiidi (H₂S);
- 10) süsinikoksiidi (CO);
- 11) süsinikdioksiidi (CO₂).

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 17. Saastetasu rakendamine saasteainete väljutamisel veekogusse, põhjavette ja pinnasesse

(1) Saastetasu rakendatakse, kui veekogusse, põhjavette või pinnasesse heidetakse:

- 1) orgaanilisi aineid;
- 2) fosforiühendeid;
- 3) lämmastikuühendeid;
- 4) heljumit;
- 5) sulfaate;
- 6) ühealuselisi fenoleid;
- 7) naftat, naftasaadusi, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadusi;
- 8) vett, mille vesinikeksponent (pH) on suurem kui 9,0 või väiksem kui 6,0;
- 9) muid käesolevas lõikes nimetatud veekeskkonnale ohtlikke aineid veeseaduse tähenduses.

(2) Saastetasu ei rakendata käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 nimetatud ainete ja ühendite veeseaduses või selle alusel keskkonda viia lubatud koguste eest, kui neid aineid ja ühendeid viiakse veekogusse, põhjavette või pinnasesse elusorganismide, sealhulgas taimede, loomade ja seente kasvatamiseks.
[RT I, 19.06.2020, 40- jõust. 01.07.2020]

(3) Saastetasu ei nõuta, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud aineid ja ühendeid heidetakse veekogusse, põhjavette või pinnasesse sademeveega sademeveekanalisatsiooni kaudu ning see vesi vastab veeseaduse alusel käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–7 ja 9 nimetatud ainete ja ühendite osas kehtestatud keskmistele piirväärtustele.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(4) Saastetasu ei nõuta, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud aineid ja ühendeid heidetakse veekogusse, põhjavette või pinnasesse sademevee rohkuse tõttu automaatselt tööle rakenduva ühisvoolse kanalisatsiooni ülevoolu kaudu, kui on tagatud reovee lahjendus sademeveega vähemalt üks neljale.
[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud sademevee kvaliteedinäitajad ei vasta veeseaduse alusel käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–7 ja 9 nimetatud ainete ja ühendite osas kehtestatud keskmistele piirväärtustele, tasutakse saastetasu saasteainete piirväärtusi ületava koguse eest käesoleva seaduse §-s 20 sätestatu järgi.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 18. Saastetasu rakendamine jäätmete kõrvaldamisel

(1) Saastetasu rakendatakse, kui jäätmed kõrvaldatakse jäätmeseaduse tähenduses, välja arvatud:

- 1) jäätmete keskkonda viimise ettevalmistamiseks tehtavate toimingute korral;
- 2) jäätmete ajutise keskkonda viimise korral nende bioloogilise lagundamise või pinnastöötlemise eesmärgil selleks ettenähtud jäätmekäitluskohtades;
- 3) jäätmete põletamise korral, kui saastetasu nõutakse põletamisel tekkinud saasteainete välisõhku väljutamise eest.

(2) [Kehtetu -RT I, 25.05.2017, 1- jõust. 04.06.2017]

2. jagu Saastetasumäärad

§ 19. Saastetasumäärad saasteainete väljutamisel välisõhku

(1) Saastetasumäärad saasteaine tonni kohta saasteainete väljutamisel välisõhku on järgmised:

- 1) vääveldioksiid (SO_2) või muud anorgaanilised väävliühendid – alates 2024. aasta 1. juulist – 160,01 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 176,01 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 193,61 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 212,97 eurot;
- 2) lämmastikoksiid (NO_x) või muud anorgaanilised lämmastikuühendid – alates 2024. aasta 1. juulist – 140,67 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 161,77 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 186,03 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 213,94 eurot;
- 3) ammoniaak (NH_3) – alates 2024. aasta 1. juulist – 140,67 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 161,77 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 186,03 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 213,94 eurot;
- 4) peenosakesed (PM_{10}) – alates 2024. aasta 1. juulist – 168,08 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 193,30 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 222,29 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 255,63 eurot;
- 5) lenduvad orgaanilised ühendid, millele on atmosfääriõhu kaitse seaduse § 47 lõigete 1 ja 2 alusel kehtestatud eraldi õhukvaliteedi piir- või sihtväärtused, sealhulgas ksüleenide (kõik isomeerid) ja aromaatsete süsivesinike rühmad – alates 2024. aasta 1. juulist – 140,67 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 161,77 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 186,03 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 213,94 eurot;
- 6) lenduvad orgaanilised ühendid summaarselt, välja arvatud käesoleva lõike punktis 5 nimetatud ühendid ja metaan (CH_4) – alates 2024. aasta 1. juulist – 134,55 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 148,01 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 162,81 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 179,09 eurot;
- 7) raskmetallid ja nende ühendid – alates 2024. aasta 1. juulist – 1405,80 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 1546,38 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 1701,02 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 1871,12 eurot;
- 8) merkaptaanid – alates 2024. aasta 1. juulist – 33 374,25 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 35 042,96 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 36 795,11 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 38 634,87 eurot;
- 9) vesiniksulfiid (H_2S) – alates 2024. aasta 1. juulist – 160,01 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 176,01 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 193,61 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 212,97 eurot;
- 10) süsinikoksiid (CO) – alates 2024. aasta 1. juulist – 8,47 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 9,32 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 10,25 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 11,27 eurot;
- 11) süsinikdioksiid (CO_2) – alates 2024. aasta 1. juulist – 25 eurot.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(2) [Kehtetu -RT I, 05.07.2016, 2- jõust. 06.07.2016]

(3) [Kehtetu -RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(4) Süsinikdioksiidi (CO_2) välisõhku väljutamise eest maksab saastetasu soojusettevõtja kaugkütteseaduse tähenduses vastavalt soojuse tootmisel välisõhku heidetud CO_2 kogusele.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(4¹) Saastetasu ei nõuta süsinikdioksiidi väljutamise eest soojusettevõtjalt, kelle käitis kuulub vastava tegevuse ulatuses Euroopa Liidu kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(5) [Kehtetu -RT I 2009, 26, 160- jõust. 06.06.2009]

(6) [Kehtetu -RT I 2009, 15, 93- jõust. 01.04.2009]

§ 20. Saastetasumäärad saasteainete väljutamisel veekogusse, põhjavette ja pinnasesse

(1) Saastetasumäärad saasteaine ühe tonni väljutamisel veekogusse, põhjavette või pinnasesse on järgmised:

- 1) orgaanilised ained, välja arvatud käesoleva lõike punktides 6 ja 7 nimetatud, ümberarvestatuna nende lagundamise biokeemiliseks hapnikutarbeks seitsme ööpäeva jooksul (BHT₇) – alates 2024. aasta 1. juulist – 1579 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 1736 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 1910 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 2101 eurot;
- 2) fosforühendid ümberarvestatuna üldfosforiks (P_{üld}) – alates 2024. aasta 1. juulist – 13 816 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 15 889 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 18 272 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 21 013 eurot;
- 3) lämmastikuühendid ümberarvestatuna üldlämmastikuks (N_{üld}) – alates 2024. aasta 1. juulist – 3250 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 3737 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 4298 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 4943 eurot;
- 4) heljum – alates 2024. aasta 1. juulist – 580,53 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 609,56 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 640,04 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 672,04 eurot;
- 5) sulfaadid, ümberarvestatuna sulfaatiooniks (SO₄²⁻) – alates 2024. aasta 1. juulist – 7,44 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 7,82 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 8,21 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 8,62 eurot;
- 6) ühealuselised fenoolid – alates 2024. aasta 1. juulist – 27 975 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 32 171 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 36 997 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 42 546 eurot;
- 7) nafta, naftasaadused, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadused – alates 2024. aasta 1. juulist – 4811 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 5052 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 5304 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 5569 eurot;
- 8) käesoleva lõike punktides 1–7 nimetatamata muud ohtlikud ained veeseaduse tähenduses – alates 2024. aasta 1. juulist – 24 214 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 27 847 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 32 024 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 36 827 eurot.
[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud saastetasumäärasid suurendatakse:

- 1) 2,5 korda, kui saasteaineid heidetakse kaitsmata põhjaveega pinnasesse;
- 2) 1,5 korda, kui heitekoht asub linna, alevi või supelranna piirides või lähemal kui 200 meetrit kohaliku omavalitsuse otsusega määratud supelrannale või kui heitekoht on meri, piiriveekogu või lõheliste või karpkalaliste kudemis- või elupaigana kaitstav veekogu;
- 3) 1,2 korda, kui vett juhitakse merre süvamereelaskme kaudu.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(2¹) Kui on võimalik rakendada samal ajal mitut käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud saastetasumäära suurendamise tegurit, siis rakendatakse neist kõige suuremat.
[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(3) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud saastetasumääradele makstakse saastetasu, kui ärajuhitava vee pH on suurem kui 9,0 või väiksem kui 6,0 kuni 0,19 eurot igas kuupmeetris vees väärtust 9,0 ületava või väärtusest 6,0 väiksema pH ühikukümnendiku kohta.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(5) Kui väljalaskme kaudu suublasse juhitavat vett iseloomustavate näitajate väärtused, välja arvatud käesoleva seaduse § 24 lõikes 4 sätestatud juhul üldlämmastik, on veeloaga määratud reostusnäitajate piirväärtustest väiksemad või nendega võrdsed ja suublasse juhitavate saasteainete kogused vastavad veeloas sätestatule ning vee erikasutaja on tähtpäevaks esitanud veeloa andjale veeseaduse § 195 lõikes 1 nimetatud aruande nõutud andmete ulatuses, vähendatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud saastetasumäärasid selle väljalaskme või suublasse juhitavate saasteainete koguste kohta kaks korda. Vähendamist ei kohaldata, kui veeloaga määratakse veeseaduse alusel kehtestatud piirväärtustest ajutiselt leebemad piirväärtused.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 21. Saastetasumäärad jäätmete kõrvaldamisel

(1) Saastetasumäärad jäätmetonni kohta jäätmete kõrvaldamisel on järgmised:

- 1) ohtlikud jäätmed – alates 2024. aasta 1. juulist – 35,81 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 42,97 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 51,56 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 61,88 eurot;
- 2) tavajäätmed, välja arvatud käesoleva lõike punktides 1 ja 3–5 nimetatud jäätmed – 29,84 eurot;
- 3) asbesti sisaldavad ehitusmaterjalide jäätmed – 0,63 eurot;

4) põlevkivi lend- ja koldetuhk, põlevkivi poolkoks ning tsemendi tootmisel tekkivad ohtlikke aineid sisaldavad või aluselised tahked gaasipuhastusjäätmed – alates 2024. aasta 1. juulist – 3,69 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 4,09 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 4,54 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 5,04 eurot;

5) põlevkivi aheraine, sealhulgas rikastusjäätmed – alates 2024. aasta 1. juulist – 1,47 eurot, alates 2025. aasta 1. jaanuarist – 1,64 eurot, alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 1,84 eurot, alates 2027. aasta 1. jaanuarist – 2,06 eurot.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(2) [Kehtetu -RT I, 25.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(3) [Kehtetu -RT I 2009, 35, 232- jõust. 01.01.2010]

3¹. peatükk KESKKONNAHÄIRINGU HÜVITAMISE TASU

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 21¹. Keskkonnahäiringu hüvitamise tasu

(1) Keskkonnahäiringu hüvitamise tasu makstakse keskkonnahäiringu tekitamisel käesolevas seaduses sätestatud juhul.

(2) Keskkonnahäiringu hüvitamise tasu on tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu.
[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 21². Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu

(1) Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu on keskkonnahäiringu hüvitamise tasu, mida maksab tuuleelektrijaama omanik või kasutama õigustatud isik (edaspidi *tuuleelektrijaama valdaja*) ja mis jaotatakse:

1) kohaliku omavalitsuse üksusele, mille territooriumil maismaal paiknev tuuleelektrijaam asub;
2) meres paikneva tuuleelektrijaama puhul meretuulepargi mõjualas asuvale kohaliku omavalitsuse üksusele ja tuuleelektrijaamast põhjustatud kalasaagi vähenemisel kalandusettevõtjale.

(2) Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu makstakse alates tuuleelektrijaama ehitamise alustamise teatise registreerimisest kuni tuuleelektrijaama tema asukohast eemaldamiseni.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023; sõnastus muudetud (RT I, 07.03.2023, 21)]

(3) Tuuleelektrijaam käesoleva seaduse tähenduses on tuule kineetilist energiat elektrienergiaks muundav tootmiseseade, mille kõrgus on vähemalt 30 meetrit maa- või merepinnast.

(4) Tuuleelektrijaama kõrgus käesoleva seaduse tähenduses on suurim tuuleelektrijaama tiiviku laba tipu kõrgus arvestatuna looduslikust maapinnast, mida ei ole tõstetud, territoriaalmerre või majandusvööndisse püstitatud tuuleelektrijaama puhul selle suurim kõrgus merepinnast.

(5) Tuulepark käesoleva seaduse tähenduses on ühest või mitmest tuuleelektrijaamast ning tuuleelektrijaamasid omavahel liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ja rajatistest koosnev tootmiseseade.

(6) Meretuulepark käesoleva seaduse tähenduses on tuulepark, mis on hoonestusloa alusel rajatud sisemerre, territoriaalmerre või majandusvööndisse (edaspidi *meri*).

[RT I, 11.06.2024, 1- jõust. 21.06.2024]

(7) Meretuulepargi mõjuala käesoleva seaduse tähenduses on Eesti Vabariigi piirkond, mis ulatub meres paiknevast tuuleelektrijaama torni keskpunktist kuni 20 kilomeetri kaugusele.

(8) Kalandusettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on kutselise kalapüügi loa omanik ja kutselise kalapüügi loale kantud kalur.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 21³. Maismaal paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu

(1) Maismaal paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu määratakse vahemikus 0,7 kuni 1 protsenti järgmise kahe näitaja korrutisest:

1) tuuleelektrijaama kvartalis toodetud elektrienergia kogus megavatt-tundides, kuid mitte vähem kui 70 protsenti tuuleelektrijaama nimivõimsusest korrutatuna 750-ga;

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023; osaliselt muudetud (RT I, 07.03.2023, 21)]

2) vastava kvartali Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva turu elektrienergia aritmeetiline keskmine börsihind.

(2) Maismaal paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu määratakse selle kohaliku omavalitsuse üksuse, mille territooriumil tuuleelektrijaam asub, volikogu määrusega.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

(3) Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole kehtestanud käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel maismaal paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu määra, rakendatakse tasu määramisel käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tasu madalamat võimalikku määra.

[RT I, 07.03.2023, 21- jõust. 01.07.2023]

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud tasu määra muudatuse peab kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu vastu võtma hiljemalt kuus kuud enne uue eelarveaasta algust.

[RT I, 07.03.2023, 21- jõust. 01.07.2023]

(5) Kliimaministeerium avaldab kümne tööpäeva jooksul pärast kvartali lõppu käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud kvartali Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva turu elektrienergia aritmeetilise keskmise börsihinna oma veebilehel.

[RT I, 11.06.2024, 1- jõust. 21.06.2024]

§ 21⁴. Meres paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu

(1) Meres paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu koosneb järgmistest komponentidest:

- 1) meres paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu määr;
- 2) kalandusettevõtja hüvitis.

(1¹) Kui tuulepargi mõjualas ei asu kohaliku omavalitsuse üksust, tasub tuuleelektrijaama valdaja vaid käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu osa.

[RT I, 07.03.2023, 21- jõust. 01.07.2023]

(2) Meres paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu määr on 0,5 protsenti järgmise kahe näitaja korrutisest:

1) tuuleelektrijaama kvartalis toodetud elektrienergia kogus megavatt-tundides, kuid mitte vähem kui 70 protsenti tuuleelektrijaama nimivõimsusest korrutatuna 1000-ga;

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023; osaliselt muudetud (RT I, 07.03.2023, 21)]

2) vastava kvartali Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva turu elektrienergia aritmeetiline keskmine börsihind.

(3) [Välja jäetud -RT I, 07.03.2023, 21- jõust. 17.03.2023]

(4) Kalandusettevõtja hüvitise suurus tuuleelektrijaama kohta on kümme protsenti käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel arvatud meres paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasust.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023; sõnastus muudetud (RT I, 03.07.2023, 21)]

§ 21⁵. Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu maksmine tuuleelektrijaama ehitamise algusest kuni elektrienergia tootmise alustamiseni

Ajavahemikul, mis algab tuuleelektrijaama ehitamise alustamise teatise esitamisele järgneval päeval ja lõpeb tuuleelektrijaamaga elektrienergia tootmise alustamise päeval, makstakse tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu kümme protsenti kas käesoleva seaduse § 21³ lõigete 1 ja 2 alusel arvatud maismaal paikneva tuuleelektrijaama tasust või § 21⁴ lõigete 2 ja 4 alusel arvatud meres paikneva tuuleelektrijaama tasust.

[RT I, 11.06.2024, 1- jõust. 21.06.2024]

§ 21⁶. Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu menetleja

(1) Valdkonna eest vastutav ministeerium võib tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu menetlemiseks ning sellega seotud käesolevast seadusest tulenevate maksuhalduri ülesannete täitmiseks, sealhulgas kalandusettevõtja hüvitise taotluste menetlemiseks, hüvitise suuruse määramiseks, kalasaagi vähenemise tõendamiseks ja tasu väljamaksmise korraldamiseks, sõlmida käesoleva seaduse §-s 56 nimetatud sihtasutusega halduslepingu, mille sõlmimisele ei kohaldata halduskoostöö seaduse §-e 6 ja 14.

(1¹) Halduslepinguga võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ülesanded üle anda osaliselt või täielikult.

[RT I, 07.03.2023, 21- jõust. 01.07.2023]

(2) Haldusjärelvalvet käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt sõlmitud halduslepingu täitmise üle sihtasutuse poolt teostab valdkonna eest vastutav ministeerium.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud halduslepingu täitmisega seotud kulu hüvitatakse riigieelarvesse laekunud keskkonnatasust lisaks käesoleva seaduse § 56 lõike 1 alusel eraldatavale summale.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud haldusleping lõpetatakse ühepoolset või esineb muu põhjus, mis takistab sihtasutusel jätkata lepingus nimetatud haldusülesande täitmist, korraldab haldusülesande edasise täitmise Keskkonnaamet, kalandusettevõtja hüvitise taotluste menetlemisega seotud ülesannete puhul Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ning käesoleva seaduse §-s 33¹ sätestatud osas Maksu- ja Tolliamet. [RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023; sõnastus muudetud (RT I, 03.07.2023, 21)]

4. peatükk KESKKONNATASUDE KÕRGENDATUD MÄÄRAD

§ 22. Keskkonnatasude kõrgendatud määrade arvestamise alus

Keskkonnatasusid arvestatakse kõrgendatud määra järgi, kui:

- 1) saasteaineid heidetakse välisõhku lubatust suuremas koguses;
- 2) saasteaineid heidetakse veekogusse, põhjavette või pinnasesse lubatust suuremas koguses või kontsentratsioonis;
- 3) jäätmeid kõrvaldatakse lubatust suuremas koguses;
- 4) saasteaineid heidetakse merevette;
- 5) saasteaineid või jäätmeid viiakse keskkonda kemikaalide või jäätmete transportimise käigus;
- 6) saasteaineid heidetakse või jäätmeid viiakse keskkonda ilma loata;
- 7) loodusvara kasutatakse lubatust suuremas mahus või ilma loata.

§ 23. Saastetasu kõrgendatud määrad saasteainete väljutamisel paiksest heiteallikast välisõhku lubatust suuremas koguses

(1) Saasteainete väljutamisel paiksest heiteallikast välisõhku lubatust suuremas koguses kõrgendatakse käesoleva seaduse § 19 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid:

- 1) viis korda käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 4 ja 10 nimetatud saasteainete puhul;
- 2) 10 korda käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 1–3, 5, 6, 8, 9 ja 11 nimetatud saasteainete puhul;
- 3) 100 korda käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 7 nimetatud saasteainete puhul.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(2) [Kehtetu -RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(3) [Kehtetu -RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 24. Saastetasu kõrgendatud määrad saasteainete väljutamisel veekogusse, põhjavette ja pinnasesse lubatust suuremas koguses ja kontsentratsioonis

(1) Saasteainete väljutamisel veekogusse, põhjavette või pinnasesse lubatust suuremas koguses või kontsentratsioonis kõrgendatakse käesoleva seaduse § 20 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid:

- 1) 10 korda käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktides 1–7 nimetatud saasteainete puhul;
- 2) 100 korda käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 8 nimetatud saasteainete puhul.

(1¹) Veeloaga lubatud vooluhulga ületamisel ei rakendata kõrgendatud saastetasu määra, kui sellega ei kaasne saasteainete väljutamist veekogusse, põhjavette või pinnasesse lubatust suuremas koguses. [RT I, 22.02.2019, 1- jõust. 01.10.2019]

(2) Üldlämmastikuks ümberarvestatud ülenormatiivse väetisekoguse kasutamise eest ja juhul, kui on eiratud veeseaduse alusel kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise nõudeid, tuleb maksta kogu väetisekoguse eest 10-kordse käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 3 sätestatud saastetasumäära järgi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei rakendata nafta, naftasaaduste, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaaduste merevette väljutamisel. Sel juhul arvestatakse saastetasu käesoleva seaduse § 27 alusel.

(4) Kui ilmastikutingimustest tingituna langeb suublasse juhitava vee temperatuur alla 12 kraadi, on üldlämmastiku vähendamiseks loodud tehnoloogilised võimalused piiratud, mistõttu ei rakendata käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud üldlämmastiku saastetasu arvutamisel.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 25. Saastetasu kõrgendatud määrad jäätmete kõrvaldamisel lubatust suuremas koguses

Jäätmete kõrvaldamisel keskkonnaloas lubatust suuremas koguses kõrgendatakse käesoleva seaduse § 21 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid:

[RT I, 25.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

- 1) viis korda käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktides 1, 2, 4 ja 5 nimetatud jäätmete puhul;

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

2) [kehtetu -RT I, 25.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

- 3) 500 korda käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktis 3 nimetatud jäätmete puhul.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 26. Saastetasu kõrgendatud määrad saasteainete väljutamisel keskkonda ja jäätmete kõrvaldamisel ilma loata

(1) Saasteainete väljutamisel välisõhku paiksest heiteallikast ilma loata kõrgendatakse käesoleva seaduse § 19 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid:

- 1) 10 korda käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 4 ja 10 nimetatud saasteainete puhul;
- 2) 20 korda käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 1–3, 5, 6, 8, 9 ja 11 nimetatud saasteainete puhul;
- 3) 200 korda käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 7 nimetatud saasteainete puhul.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(2) Saasteainete väljutamisel veekogusse, põhjavette või pinnasesse ilma loata kõrgendatakse käesoleva seaduse § 20 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid:

- 1) 15 korda käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktides 1–7 nimetatud saasteainete puhul;
- 2) 1000 korda käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 8 nimetatud saasteainete puhul.

(3) Jäätmete kõrvaldamisel ilma keskkonnavalda, sealhulgas kõrvaldatud jäätmeliigi puudumisel keskkonnavalda, kõrgendatakse käesoleva seaduse § 21 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid:

[RT I, 25.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

- 1) 10 korda käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktides 1, 2, 4 ja 5 nimetatud jäätmete puhul;

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

- 2) [kehtetu -RT I, 25.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

- 3) 1000 korda käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktis 3 nimetatud jäätmete puhul.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 27. Saastetasu kõrgendatud määrad saasteainete väljutamisel merevette

(1) Nafta, naftasaaduste, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaaduste merevette väljutamisel rakendatakse käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 7 sätestatud saastetasu 50-kordset määra.

(2) Jäätmete merevette viimisel rakendatakse käesoleva seaduse § 26 lõikes 3 sätestatud saastetasumäärasid.

(3) Käesolevas seaduses on naftat, naftasaadusi, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadusi sisaldav ballastvesi ja pilsivesi võrdsustatud käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 7 nimetatud saasteainetega.

§ 28. Saastetasu kõrgendatud määrad saasteainete väljutamisel ja jäätmete viimisel keskkonda kemikaalide ja jäätmete transportimise ajal

Saasteainete väljutamisel või jäätmete viimisel keskkonda kemikaalide või jäätmete transportimise ajal rakendatakse:

- 1) käesoleva seaduse § 26 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid, kui saasteaineid heidetakse välisõhku;
- 2) käesoleva seaduse § 26 lõikes 2 sätestatud saastetasumäärasid, kui saasteaineid heidetakse veekogusse, põhjavette või pinnasesse;
- 3) käesoleva seaduse § 26 lõikes 3 sätestatud saastetasumäärasid, kui kõrvaldatakse jäätmeid.

§ 29. Keskkonnatasu kõrgendatud määr veeloata veevõtu eest ja lubatust suuremas koguses

[RT I, 22.02.2019, 1- jõust. 01.10.2019]

Viiekordset vee erikasutusõiguse tasumäära rakendatakse:

- 1) veeloata võetud vee eest;
- 2) veeloaga lubatud kogusest rohkem võetud vee eest.

[RT I, 22.02.2019, 1- jõust. 01.10.2019]

§ 30. Keskkonnatasu kõrgendatud määr maavara kaevandamisel

(1) Käesoleva seaduse § 9 lõike 2 alusel kehtestatud maavara kaevandamisõiguse viiekordset tasumäära rakendatakse:

[RT I, 17.12.2010, 19- jõust. 27.12.2010]

- 1) loata kaevandatud maavara koguse eest;

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

- 2) loaga lubatud, maapõueseaduse § 61 lõike 1 alusel määratud või asjakohasel juhul ka maapõueseaduse § 63 lõike 6 või § 64 lõike 9 alusel loa andja poolt kinnitatud kogusest suurema kaevandatud maavara koguse eest, arvestades maapõueseaduse § 58 lõikes 4 sätestatut;

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

- 3) kaasneva maavara kaevandamata jäetud koguse eest.

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(2) Kui maavara kaevandamise loas on kehtestatud mitme loas nimetatud maavara kohta üks ühine maksimaalne kaevandamise aastakogus ja seda kogust aruandeaastal ületatakse, rakendatakse kogu maksimaalset lubatud aastakogust ületavale kaevandatud maavara kogusele selle maavaraliigi kaevandamise viiekordset tasumäära, mille kaevandamisõiguse tasumäär on kõige kõrgem käesoleva seaduse § 9 lõike 2 alusel kehtestatud määru kohaselt.
[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

5. peatükk

KESKKONNATASUDE ARVUTAMINE JA MAKSMINE

§ 31. Keskkonnatasu arvutamise kohustus

(1) Keskkonnatasu arvutamise kohustus on isikul, kellel käesoleva seaduse § 5 kohaselt on keskkonnatasu maksmise kohustus, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2, 3 ja 3¹ ning käesoleva seaduse § 34¹ lõikes 1 sätestatud juhtudel.
[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(2) Tasu kalapüügiõiguse eest arvutab kalapüügiloo andja, kui kalapüügiluba on nõutav, või kalapüügiõiguse ostja, kui kalapüügiluba ei ole nõutav.

(3) Jahipidamisõiguse tasu suurus määratakse käesoleva seaduse § 12¹ lõikes 2 nimetatud määrulega.
[RT I, 16.05.2013, 2- jõust. 01.06.2013]

(3¹) Tasu raadamisõiguse eest arvutab Keskkonnaamet.
[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keskkonnatasud arvutatakse keskkonnakasutuse toimumise kvartali kohta (edaspidi *aruandekvartal*). Tasumisele kuuluv keskkonnatasu summa, samuti tagastusnõude summa, ümardatakse sendi täpsusega.
[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(5) [Kehtetu -RT I, 07.03.2023, 6- jõust. 08.04.2023]

§ 32. Keskkonnatasude arvutamise alused

(1) Tasustatav maavara kogus arvutatakse maapõueseadusega ja selle alusel kehtestatud korras, kui kaevandamisloas ei ole teisiti määratud, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul.
[RT I, 07.03.2023, 6- jõust. 08.04.2023]

(2) Tasustatav turbakogus arvutatakse kaevandatud turbakoguse järgi.

(2¹) [Kehtetu -RT I, 07.03.2023, 6- jõust. 08.04.2023]

(2²) [Kehtetu -RT I, 07.03.2023, 6- jõust. 08.04.2023]

(2³) [Kehtetu -RT I, 07.03.2023, 6- jõust. 08.04.2023]

(3) Tasustatav vee kogus arvutatakse veearvesti näidiku järgi veekogude, puurkaevude ja vee kasutusviiside kaupa. Kui võetava vee kogust ei mõõdetata veearvestiga, on arvutamise aluseks keskkonnaloa andja poolt tunnustatud meetodika.
[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(4) Kalapüügiõiguse tasu arvutatakse antava keskkonnaloa järgi, välja arvatud eripüügiõiguse tasu, kui püütavate isendite arvu või kala kogust pole võimalik ette määrata. Sel juhul arvutatakse eripüügiõiguse tasu püüda lubatud isendite arvu või kala koguse järgi.

(5) [Kehtetu -RT I, 16.05.2013, 2- jõust. 01.06.2013]

(5¹) Raadamisõiguse tasu arvutatakse raadamiseks esitatud metsateatise alusel ja raadatava metsamaa pindala järgi.
[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(6) Saastetasu arvutatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse, veeseaduse ja jäätmeseaduse kohaselt saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse väljutamise või kõrvaldatud jäätmete mõõdetud või arvutatud koguste järgi.
[RT I, 05.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(6¹) Saastetasu arvutus esitatakse:

1) saasteainete välisõhku väljutamisel paiksete heiteallikate kaupa;

[RT I, 05.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

2) saasteainete veekogudesse, põhjavette või pinnasesse väljutamisel iga keskkonnaloas eraldi käsitletud väljalasu kohta;

[RT I, 05.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

3) jäätmete keskkonda viimisel jäätmete kõrvaldamiskohtade kaupa.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(6²) Kui veeloas on sätestatud kohustus korraldada suublasse juhivas vees sisalduvate saasteainete seiret harvemini kui üks kord kvartalis, arvutatakse saastetasu selle aruandekvartali kohta, mil seiret ei teostata, viimaste saastetasu arvutamise aluseks olnud seiretulemuste alusel.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(6³) Kui veeloa omanik ei täida aruandekvartalis veeloa alusel määratud suublasse juhivas vees sisalduvate saasteainete seirekohustust ning kui aruandekvartalis ei ole võetud proove § 33¹lõike 6 kohaselt, võib Keskkonnaamet § 34¹lõikes 1 sätestatud alusel tasumisele kuuluva summa määramisel võtta aluseks viimased saastetasu arvutamise aluseks olnud seiretulemused.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(6⁴) Aruandekvartali veesaastetasu arvutatakse keskkonnaloas märgitud seiretihedusega võetud kõikide veeproovide analüüsitulemuste alusel.

[RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

(7) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.01.2012]

(8) Tuuleelektrijaama valdaja esitab keskkonnaotsuste infosüsteemi niisuguse tuulepargi andmed, mille eest on kohustus tasuda tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu, viie päeva jooksul tuuleelektrijaama ehitamise alustamise teatise registreerimisest arvates.

[RT I, 07.03.2023, 21- jõust. 01.07.2023]

§ 32¹. Maavara kaevandamisõiguse tasu arvutamine

(1) Kui kaevandamisloa omaja ei ole teinud markšeiderimõõdistust, arvutatakse kaevandamisõiguse tasu maapõueseaduse kohaselt määratud hinnangulise kaevandamismahu alusel.

(2) Loa omaja teeb hinnangulise kaevandamismahu alusel esitatud keskkonnatasu deklaratsioonides vajaliku tasaarvestuse loa omaja poolt või käesoleva seaduse § 33¹lõike 6 alusel korraldatud markšeiderimõõdistuse tulemuste alusel selles aruandekvartalis, mil markšeiderimõõdistus toimus.

(3) Kui mõõdistamisperioodil deklareeritud hinnanguline kaevandamismaht on loa omaja poolt või käesoleva seaduse § 33¹lõike 6 alusel korraldatud markšeiderimõõdistuse tulemusena tuvastatud mahust väiksem, teeb loa omaja tasaarvestuse mõõdistamise toimumise aruandekvartali keskkonnatasu deklaratsioonis. Tasu arvutamisel võetakse aluseks mõõdistamise toimumise aruandekvartalis kehtiv kaevandamisõiguse tasu määr.

(4) Kui mõõdistamisperioodil deklareeritud hinnanguline kaevandamismaht on loa omaja poolt või käesoleva seaduse § 33¹lõike 6 alusel korraldatud markšeiderimõõdistuse tulemusena tuvastatud mahust suurem, teeb loa omaja tasaarvestuse, parandades eelmiste aruandekvartalite keskkonnatasu deklaratsioonides deklareeritud kaevandamismahtusid. Parandamist alustatakse viimasest esitatud deklaratsioonist. Tasu arvutamisel võetakse aluseks kaevandamisõiguse tasu määr, mis kehtis aruandekvartalis, mille kohta esitatud deklaratsiooni parandatakse.

[RT I, 25.05.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 33. Keskkonnatasude arvutuse kontrollimiseks keskkonnaloa andjale või Keskkonnaametile esitatavad dokumendid

[Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

§ 33¹. Maksukorralduse seaduse kohaldamine

(1) Saastetasu, keskkonnahäiringu hüvitamise tasu, vee erikasutusõiguse tasu ja maavara kaevandamisõiguse tasu suhtes rakendatakse maksukorralduse seaduses maksu kohta sätestatud, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

[RT I, 11.06.2024, 1- jõust. 21.06.2024]

(2) Saastetasu, keskkonnanhääringu hüvitamise tasu, vee erikasutusõiguse tasu ja maavara kaevandamisõiguse tasu maksja suhtes rakendatakse maksukorralduse seaduses maksumaksja kohta sätestatud, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

[RT I, 11.06.2024, 1- jõust. 21.06.2024]

(3) Maksu- ja Tolliamet täidab saastetasu, keskkonnanhääringu hüvitamise tasu, vee erikasutusõiguse tasu ja maavara kaevandamisõiguse tasuga seonduvalt kõiki maksukorralduse seadusest tulenevaid maksuhalduri ülesandeid, välja arvatud neid ülesandeid, mis käesoleva seadusega on antud Keskkonnaameti või käesoleva seaduse §-s 21⁶ nimetatud isiku või asutuse pädevusse. Maksu- ja Tolliametil on õigus kohaldada sunnivahendeid maksukorralduse seaduses sätestatud korras.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

(4) Maksukorralduse seaduses sätestatud maksuhalduri ülesandeid saastetasu, keskkonnanhääringu hüvitamise tasu, vee erikasutusõiguse tasu ja maavara kaevandamisõiguse tasu arvutuse kontrollimisel, tasumisele kuuluva keskkonnatasu arvutamisel ja määramisel täidab Keskkonnaamet, tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu puhul käesoleva seaduse §-s 21⁶ nimetatud isik või asutus halduslepingust tulenevas ulatuses.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023, osaliselt muudetud (RT I, 07.03.2023, 21)]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud ülesannete täitmisel on Keskkonnaametil õigus kohaldada sunnivahendeid maksukorralduse seaduses sätestatud korras. Sunniraha ja asendustäitmise kulud nõutakse sisse täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

(6) Keskkonnaametil on käesoleva seaduse nõuete täitmise kontrollimise eesmärgil õigus lisaks maksukorralduse seaduses sätestatule viibida loodusvara kasutamise, saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse väljutamise või jäätmete kõrvaldamise kohas ning teha seal kontrollmõõtmisi ja võtta proove.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

§ 32². Keskkonnaameti ning Maksu- ja Tolliameti andmevahetus

Keskkonnaamet esitab Maksu- ja Tolliametile andmed saastetasu, keskkonnanhääringu hüvitamise tasu, vee erikasutusõiguse tasu ja maavara kaevandamisõiguse tasu maksja kohta, mis on Maksu- ja Tolliametile vajalikud maksukorralduse seaduses sätestatud maksuhalduri ülesannete täitmiseks.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 33³. Keskkonnatasu deklaratsioon

(1) Käesoleva seaduse § 31 lõikes 1 nimetatud isik esitab keskkonnatasu deklaratsioonis keskkonnatasu arvutuse.

(2) Keskkonnatasu deklaratsiooni suhtes rakendatakse maksukorralduse seaduses maksudeklaratsiooni kohta sätestatud käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(3) Keskkonnatasu deklaratsiooni vormi ja täitmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

§ 33⁴. Keskkonnatasu deklareerimine

(1) Keskkonnatasu deklaratsioon saadetakse posti teel, elektroonilisel andmekandjal, elektroonilist andmesidet kasutades või keskkonnaotsuste infosüsteemi või muu infosüsteemi kaudu või antakse üle Keskkonnaametis hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks.

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(1¹) Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu deklaratsioon esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

(2) Kui deklaratsioonile kirjutab alla volitatud esindaja, esitatakse koos deklaratsiooniga ka volitust tõendav dokument, kui seda ei ole varem Keskkonnaametile esitatud.

(3) Keskkonnatasu maksja pankroti väljakuulutamise korral esitatakse aruandekvartali kohta kaks keskkonnatasu deklaratsiooni: pankroti väljakuulutamisele eelneva ja järgneva aja kohta.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

§ 33⁵. Elektroonilisel teel esitatavate dokumentide vormingu- ja allkirjanõuded ning muud elektroonilise teabevahetuse nõuded

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(1) Käesoleva seaduse § 33¹ lõikes 1 nimetatud keskkonnatasu määramise ja deklareerimisega seotud dokumendi ning maksukorralduse seaduse § 85 lõikes 3 ja §-s 91 nimetatud dokumendi elektroonilise kättetoimetamisena käsitleb Keskkonnaamet:

1) dokumendi üleslaadimist keskkonnaotsuste infosüsteemi, tingimusel et dokumendi aadressaat on keskkonnaotsuste infosüsteemi kasutaja ja ta on teatanud Keskkonnaametile oma elektronposti aadressi;
2) dokumendi saatmist äriühingu äriregistris toodud elektronposti aadressil või dokumendi aadressaadi nõusolekul elektronposti aadressil, mille dokumendi aadressaat on Keskkonnaametile teatavaks teinud.

(2) Dokumendi keskkonnaotsuste infosüsteemis kättesaadavaks tegemise kohta saadetakse dokumendi aadressaadile sellekohane teade tema elektronposti aadressil. Dokumendi kättetoimetamisele keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu kohaldatakse lisaks maksukorralduse seaduse § 54 lõigetes 2¹, 3 ja 4 e-maksuameti kohta sätestatud nõudeid.

(3) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab määrusega nõuded Keskkonnaametile elektroonilisel teel esitatavate dokumentide vormingu ja allkirjastamise kohta ning elektroonilise teabevahetuse kohta.
[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 33⁶. Automaatsed haldusaktid ja dokumendid

(1) Keskkonnaamet võib anda haldusakti ja dokumendi automatiseeritult, ilma maksuhalduri ametniku vahetu sekkumiseta (edaspidi *automaatne haldusakt ja dokument*), arvestades maksukorralduse seaduse § 46²lõikes 2 sätestatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud automaatsed haldusaktid ja dokumendid toimetatakse kätte keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu, arvestades käesoleva seaduse § 33⁵lõikes 2 sätestatud.

(3) Automaatsete haldusaktide ja dokumentide loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) käesoleva seaduse § 33³lõikes 3 nimetatud määrusega.
[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 34. Kalapüügiõiguse tasu arvutamine

[RT I, 16.05.2013, 2- jõust. 01.06.2013]

(1) Kalapüügiõiguse tasu suuruse arvutab keskkonnaloa andja enne loa andmist, välja arvatud eripüügiõiguse tasu, kui püütavate isendite arvu või kala kogust pole võimalik ette määrata, ja harrastuskalapüügiõiguse tasu, kui püütakse tasumist tõendava dokumendi alusel. Sellistel juhtudel arvutab harrastuskalapüügiõiguse tasu selle maksja ja eripüügiõiguse tasu loa andja pärast loa kehtivusaja lõppemist vastavalt püütud isendite arvule või kala kogusele.

(2) [Kehtetu -RT I, 16.05.2013, 2- jõust. 01.06.2013]

§ 34¹. Keskkonnatasu määramine Keskkonnaameti poolt

(1) Lisaks maksukorralduse seaduse § 92 lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatudle määrab Keskkonnaamet keskkonnatasu teatega tasumisele kuuluva summa:

1) käesoleva seaduse § 9 lõikes 9 sätestatud juhul, välja arvatud pealmaakaevandamisel eemaldatava maavara katendi ja mäeeraldise teenindusmaalt looduslikust seisundist eemaldatava maavara ning maavarana arvele võtmata kivimi ja setendi võõrandamisel ning väljaspool mäeeraldist või mäeeraldise teenindusmaad tarbimisel, ja käesoleva seaduse § 54 lõikes 2 sätestatud juhul;
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

2) [kehtetu -RT I, 25.05.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

3) [kehtetu -RT I, 07.03.2023, 6- jõust. 08.04.2023]

4) käesoleva seaduse § 17 lõikes 2 viidatud lubatud koguseid ületavate koguste eest.
[RT I, 19.06.2020, 40- jõust. 01.07.2020]

(2) Keskkonnatasu teade on haldusakt, mille suhtes rakendatakse maksukorralduse seaduses maksuotsuse kohta sätestatud.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

§ 34². Raadamisõiguse tasu arvutamine

(1) Raadamisõiguse tasu suuruse arvutab Keskkonnaamet enne raadamiseks esitatud metsateatise registreerimist metsaressursi arvestuse riiklikus registris (edaspidi *metsaregister*).

(2) Keskkonnaamet väljastab raadamisõiguse tasu maksmise teate 15 tööpäeva jooksul metsateatise esitamisest arvates.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 35. Keskkonnatasu arvutuse esitamata jätmine

[Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

§ 36. Keskkonnatasu arvutuse kontrollimine

[Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

§ 37. Keskkonnatasu maksmise tähtpäev

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(1) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(2) Makseteatis käesoleva paragrahvi lõike 4 punktide 2 ja 3 tähenduses on haldusakt avalik-õigusliku rahalise kohustuse täitmiseks täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(3) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(4) Kalapüügiõiguse tasu makstakse:

1) harrastuskalapüügiõiguse eest ja eripüügiõiguse eest, kui eripüügil püütavate isendite arvu või kalakogust on võimalik ette määrata – enne püügiõigust tõendava dokumendi saamist;

2) eripüügiõiguse eest, kui püütavate isendite arvu või kalakogust ei ole võimalik ette määrata – pärast keskkonnavalda kehtivusaja lõppemist keskkonnavalda andja esitatud makseteatisel alusel;

3) kutselise kalapüügiõiguse eest – enne püügiõigust tõendava dokumendi saamist vähemalt 50 protsendi ulatuses, ülejäänud osa tasust makstakse hiljemalt püügiõigust tõendava dokumendi kehtivuse aasta 1. juuliks makseteatisel alusel. Kui kutselise kalapüügi õigust tõendav dokument antakse pärast püügiõiguse kehtivuse aasta 1. juulit vabanenud püügiõiguste kasutamiseks, tuleb püügiõiguse tasu maksta enne püügiõigust tõendava dokumendi saamist vähemalt 50 protsendi ulatuses, ülejäänud osa tasust makstakse hiljemalt püügiõigust tõendava dokumendi kehtivuse aasta 30. septembriks makseteatisel alusel.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(5) Jahipidamisõiguse tasu makstakse enne jahipidamisõiguse kasutama asumist.

[RT I, 16.05.2013, 2- jõust. 01.06.2013]

(5¹) Keskkonnatasu deklaratsiooni alusel tasumisele kuuluv summa kantakse käesoleva seaduse § 33⁴lõikes 1 nimetatud päeval üle Maksu- ja Tolliametile arvelduskontole.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(5²) Käesoleva seaduse § 34¹lõikes 1 sätestatud alusel väljastatud keskkonnatasu teate kohaselt tasumisele kuuluv summa tasutakse selles näidatud tähtpäevaks Maksu- ja Tolliametile arvelduskontole.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(5³) Raadamisõiguse tasu makstakse enne raadamiseks esitatud metsateatise registreerimist metsaregistris.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(6) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(7) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(8) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4, 5 ja 5³ nimetatud keskkonnatasu makstakse sendi täpsusega arvelduskontole, mille keskkonnavalda andja on maksjale teatavaks teinud.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(10) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(11) Käesoleva seaduse alusel kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse laekuva keskkonnatasu osa kannab Maksu- ja Tolliamet sinna üle vähemalt kaks korda kuus 5. ja 20. kuupäeval.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(12) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(13) Käesoleva seaduse §-s 55⁴ sätestatud kalandusettevõtjale hüvitiseks ette nähtud summa kannab Maksu- ja Tolliamet Kliimaministeeriumi eelarvesse või §-s 21⁶ nimetatud isiku või asutuse eelarvesse kord aastas, kui § 55⁴ lõike 4 alusel arvestatud hüvitiste summa on laekunud Maksu- ja Tolliametile.

[RT I, 07.03.2023, 21- jõust. 01.07.2023]

§ 38. Selleks mitteettenähtud kohas ja loata keskkonda heidetud saasteainete ning kõrvaldatud jäätmete eest keskkonnatasu arvutamine ja sissenõudmine

[Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

§ 39. Tähtjaks maksmata keskkonnatasu sissenõudmine

(1) Kui saastetasu, vee erikasutusõiguse tasu, keskkonnahäiringu hüvitamise tasu ja maavara kaevandamisõiguse tasu maksja ei ole käesoleva seadusega sätestatud tähtpäevaks keskkonnatasu maksnud, nõuab selle sisse Maksu- ja Tolliamet maksukorralduse seaduses sätestatud korras.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

(2) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(3) Eripüügiõiguse eest tasu maksmata jätmise korral, kui eripüügiõiguse tasu tuleb maksta enne püügiõigust tõendava dokumendi saamist, samuti harrastuskalapüügiõiguse ja kutselise kalapüügi õiguse eest käesoleva seaduse § 37 lõike 4 punkti 3 kohaselt vähemalt 50 protsendi ulatuses tasu maksmata jätmise korral enne püügiõigust tõendava dokumendi saamist ei anta taotlejale kalapüügiõigust tõendavat dokumenti. Kui kutselise kalapüügi õigust tõendava dokumendi saanud isik ei ole hiljemalt 1. juuliks loale kantud püügivõimaluste eest või pärast 1. juulit vabanenud püügivõimaluste kasutamiseks väljastatud loale kantud püügivõimaluste eest 30. septembriks täies ulatuses tasunud, teeb keskkonnavalda andja talle kirjaliku ettekirjutuse, milles määrab maksmise uue tähtaja, ning teeb hoiatuse, et ettekirjutuses märgitud tähtjaks tasu maksmata jätmise korral tunnistab seaduses sätestatud juhul loa kehtetuks.

[RT I 2009, 26, 160- jõust. 06.06.2009]

(4) Kui kutselise kalapüügiõiguse saanud isik ei ole pärast kalapüügiloa kehtetuks tunnistamist kalapüügiõiguse tasu maksnud, nõuab kalapüügiloa andja selle temalt sisse kasutatud püügivõimaluste osas täitemenetluse seadustikus sätestatud korras. Kui eripüügiõiguse tasu tuleb maksta pärast loa kehtivusaja lõppemist ning eripüügiloa saanud isik ei ole pärast loa andja esitatud arvega määratud tähtaja möödumist kalapüügiõiguse tasu maksnud, nõuab kalapüügiloa andja selle temalt sisse püütud isendite või kalakoguse osas täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

(5) [Kehtetu -RT I, 16.05.2013, 2- jõust. 01.06.2013]

§ 40. Keskkonnatasu võla tasumise ajatamine

(1) Keskkonnaametil kalapüügiõiguse tasu korral ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduametil on õigus keskkonnatasu maksja taotlusel ajatada tema keskkonnatasu võla tasumine. Keskkonnatasu võla tasumise ajatamine ei vabasta keskkonnatasu maksjat jooksvate tasu maksmise kohustuste täitmisest.

[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(2) Keskkonnatasu maksja esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul keskkonnavalda andjale keskkonnatasu võla tasumise ajatamiseks põhjendatud taotluse ja võla tasumise ajakava. Keskkonnatasu võla tasumise ajatamise otsustab ja tunnistab ajatamise otsuse kehtetuks Keskkonnaamet kalapüügiõiguse tasu korral ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduamet käesoleva seaduse §-des 41 ja 42 sätestatud korras.

[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(3) Saastetasu, vee erikasutusõiguse tasu, keskkonnahäiringu hüvitamise tasu ja maavara kaevandamisõiguse tasu võla tasumise ajatamise otsustab Maksu- ja Tolliamet maksukorralduse seaduses sätestatud korras.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 41. Keskkonnatasu võla tasumise ajatamise otsustamine

(1) Keskkonnaamet ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduamet teeb keskkonnatasu võla tasumise ajatamise taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta otsuse 20 päeva jooksul selle saamisest arvates. Otsuse tegemisel on Keskkonnaametil ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduametil õigus keskkonnatasu maksja esitatud keskkonnatasu võla tasumise ajakava muuta.

[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(2) Keskkonnaamet ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduamet võtab taotluse rahuldamise otsustamisel arvesse keskkonnatasu maksja varalist seisundit, majandusnäitajaid, varasemat keskkonnatasude maksmise kohustuste täitmist, keskkonnatasu võla ajatamise otstarbekust ja tagatise nõudmise korral esitatud tagatise usaldusväärsust ning käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud asjaolusid. Keskkonnaametil ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduametil on õigus nõuda nende asjaolude kindlakstegemiseks vajalike dokumentide esitamist. Sellisel juhul teeb Keskkonnaamet ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduamet taotluse kohta otsuse kümne päeva jooksul dokumentide esitamisest arvates.

[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(3) Keskkonnaametil ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduametil on õigus nõuda keskkonnatasu võla tasumise ajatamise korral tagatist. Tagatist ei nõuta pankrotis keskkonnatasu maksjalt, kelle keskkonnatasu võlg ajatatakse pankrotimenetluses kompromissi tegemise eesmärgil. Tagatise nõudmine

vormistatakse kirjalikult. Tagatise nõudmise korral tehakse võla tasumise ajatamise otsus viie tööpäeva jooksul tagatise esitamise päevast arvates.

[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(4) Keskkonnaametil ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduametil on õigus jätta keskkonnatasu võla tasumise ajatamise taotlus rahuldamata, kui:

[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

1) taotluses puudub põhjendus või taotlus ei ole piisavalt põhjendatud;
2) keskkonnatasu maksja ei esita nõutavat tagatist või Keskkonnaamet ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduamet ei pea esitatud tagatist küllaldaseks või usaldusväärseks;

[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

3) Keskkonnaamet ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduamet leiab pankrotimenetluses võlgniku tehtud kompromissetpanekut kaaludes, et võlgniku varaline seisund ei võimalda ka kompromissi tegemise tulemusel võetud kohustuste täitmist;

[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

4) esineb muid asjaolusid või põhjusi, mille tõttu Keskkonnaamet ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduamet ei pea keskkonnatasu võla tasumise ajatamist õigustatuks.

[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

§ 42. Keskkonnatasu võla tasumise ajatamise otsuse kehtetuks tunnistamine

Kui keskkonnatasu maksja ei täida keskkonnatasu võla tasumise ajakava või ei tasu ajakava kehtimise perioodil tähtjaks oma keskkonnatasusid, on Keskkonnaametil ja kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduametil õigus rakendada valikuliselt või koos järgmisi meetmeid:

[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

1) tunnistada keskkonnatasu võla tasumise ajatamise otsus kehtetuks;
2) tunnistada käesoleva seaduse § 43 lõike 2 kohane intressimäära vähendamine kehtetuks;
3) arvestada ajatatud keskkonnatasu summalt tagasiulatuvalt intressi käesoleva seaduse § 43 lõikes 1 kehtestatud määras.

[RT I 2009, 26, 160- jõust. 06.06.2009]

§ 43. Keskkonnatasu maksja poolt makstav intress

(1) Kui kalapüügiõiguse tasu maksja ei ole maksnud keskkonnatasu seadusega sätestatud tähtpäevaks, on ta kohustatud maksma tähtpäevaks tasumata jäänud summalt intressi maksukorralduse seaduse § 117 lõikes 1 sätestatud ulatuses. Intressi arvutab keskkonnaloa andja. Intressi arvutatakse alates päevast, mis järgneb päevale, kui tasu maksmine seaduse järgi pidi toimuna, kuni tasumise või tasaarvestamise päevani, viimane kaasa arvatud.

[RT I, 21.04.2020, 1- jõust. 22.04.2020]

(2) Keskkonnaametil kalapüügiõiguse tasu korral ning Põllumajandus- ja Toiduametil kutselise kalapüügi korral on keskkonnatasu võla ajatamise korral õigus vähendada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud intressimäära maksukorralduse seaduse § 117 lõikes 2 sätestatud ulatuses ja korras.

[RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(3) Intressi, mida peab maksuma saastetasu, vee erikasutusõiguse tasu, keskkonnahäiringu hüvitamise tasu ja maavara kaevandamisõiguse tasu tähtpäevaks maksmata jätmise korral, arvutab Maksu- ja Tolliamet maksukorralduse seaduses sätestatud korras.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

6. peatükk KESKKONNATASU TAGASTAMINE

§ 43¹. Keskkonnatasu tagastamise korraldus

(1) Makstud jahipidamisõiguse tasu, kalapüügiõiguse tasu ja raadamisõiguse tasu tagastatakse käesolevas peatükis sätestatud korras.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(2) Makstud saastetasu, vee erikasutusõiguse tasu, keskkonnahäiringu hüvitamise tasu ja maavara kaevandamisõiguse tasu tagastab maksjale Maksu- ja Tolliamet maksukorralduse seaduses sätestatud korras.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 44. Tagastatav keskkonnatasu

(1) Tasutud keskkonnatasu tagastatakse osaliselt või täielikult, kui:

1) see on tasutud ettenähtust suuremas summas;
2) keskkonnatasu arvutuse kontrollimise käigus selgub, et makstud summa on arvutatust suurem;
3) vähendatakse kasutajast olenemata asjaoludel loodusvara kasutamise mahtu, mille eest keskkonnatasu on tasutud. Kalapüügiõiguse tasu tagastatakse vähendatud püügivõimaluste ulatuses, kui eraldatud püügivõimalusi

vähendatakse samade püügivõimaluste kasutamise aasta jooksul püügiõiguse taotlejast või selle saanud isikust olenemata asjaoludel;

4) [kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

5) keskkonnatasu on tasunud füüsilisest isikust ettevõtja, äriühing või asutus, kes on keskkonnatasu tasumist nõudva tegevuse lõpetanud enne keskkonnatasuga seotud õiguste lõppemist, ja tegevuse lõpetamise kohta on tehtud vastavasisulisel märked äriregistris või muudatused põhikirjas.

(2) Raadamisõiguse tasu tagastamisele ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2, 3 ja 5 sätestatud. [RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(3) Tasutud raadamisõiguse tasu tagastatakse osaliselt või täielikult, kui raadamiseks esitatud metsateatise registreerimisest on möödunud metsaseaduse § 41 lõikes 13 sätestatud tähtaeg või metsateatis on tunnistatud kehtetuks ja isik ei ole raadamisega alustanud või on raadanud metsateatisega lubatud väiksema pindala. [RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul tagastatakse raadamisõiguse tasu raadamata jäänud osa eest. [RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 45. Keskkonnatasu tagastamise taotlemine

(1) Keskkonnatasu maksnud isikul on õigus selle tagastamist taotleda kolme aasta jooksul tasumise päevast arvates, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud juhul. [RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(2) Kutselise kalapüügiõiguse ja harrastuskalapüügiõiguse või jahipidamisõiguse tasu maksnud isikul on õigus omandatud püügivõimaluse või jahipidamise õiguse kasutamise aasta jooksul taotleda makstud keskkonnatasu tagastamist käesoleva seaduse § 44 lõike 1 alusel. [RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(2¹) Raadamisõiguse tasu maksnud isikul on õigus käesoleva seaduse § 44 lõigete 2–4 alusel taotleda makstud raadamisõiguse tasu tagastamist kahe aasta jooksul pärast metsaseaduse § 41 lõikes 13 sätestatud tähtaja lõppu. [RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(3) Kalapüügiõiguse tasu, jahipidamisõiguse tasu ja raadamisõiguse tasu tagastamise taotlemiseks esitatakse kirjalik avaldus ja keskkonnatasu maksmist tõendav dokument Keskkonnaametile ning kutselise kalapüügi korral Põllumajandus- ja Toiduametile. [RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(4) Keskkonnatasu maksmist tõendavat dokumenti ei pea esitama, kui Keskkonnaametil või Põllumajandus- ja Toiduametil on võimalik kontrollida keskkonnatasu laekumist elektroonilisel teel. [RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(5) Käesoleva seaduse § 44 lõikes 3 sätestatud juhul esitab raadamisõiguse tasu tagastamise taotleja koos taotlusega andmed raadatud metsa pindala kohta. [RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 46. Keskkonnatasu tagastamisest keeldumine

Keskkonnatasu ei tagastata, kui:

- 1) see ei ole põhjendatud;
- 2) kontrollimisel selgub, et keskkonnatasu maksja on esitanud ebapiisavad või ebakorrektsed andmed;
- 3) käesoleva seaduse § 45 lõikes 1 või 2 nimetatud tähtaeg on möödas.

§ 47. Keskkonnatasu tagastamine

(1) Keskkonnaamet või Põllumajandus- ja Toiduamet teeb otsuse keskkonnatasu tagastamise avalduse kohta 20 tööpäeva jooksul avalduse saamise päevast arvates. [RT I, 01.07.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(2) Keskkonnaloa andja teeb avaldusega nõustumise korral avaldajale ettepaneku arvestada tagastamisele kuuluv keskkonnatasu maha tasaarvelduse korras järgnevatel perioodidel keskkonnatasudest, välja arvatud raadamisõiguse tasu puhul. [RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(3) Kui avaldaja ei nõustu käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ettepanekuga või kui avaldajal ei ole enam keskkonnatasu maksmise kohustust, tagastab keskkonnaloa andja avaldajale keskkonnatasu 20 tööpäeva jooksul

käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keskkonnatasu tagastamise otsuse tegemisest arvates või kohtu poolt tehtud keskkonnatasu tagastamise otsuse jõustumisest arvates.

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(4) [Kehtetu -RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

7. peatükk SAASTETASU ASENDAMINE

§ 48. Saastetasu asendamine

(1) Saastetasu maksmise kohustust võib asendada keskkonnakaitsemeetmete rahastamise kohustusega, kui:

1) saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitja või jäätmete kõrvaldaja (edaspidi *saastetasu maksja*) rakendab saastetasu asendamise lepingu jõustumisest kuni kolme aasta jooksul meetmeid, mis tagavad saasteainete väljutamise või jäätmete kõrvaldamise vähendamise võrreldes meetmete rakendamisperioodile eelnenud aastaga vähemalt 15 protsenti. Meetmetega saavutatud keskkonna saastamise vähendatud taset ei tohi ületada ka pärast saastetasu asendamise lepingu lõppemist;

[RT I 2009, 26, 160- jõust. 06.06.2009]

2) jäätmete kõrvaldaja võtab ohtlike jäätmete töötlemisel kolme aasta jooksul kasutusele meetmed, mille tulemusena jäätmete ohtlikkus väheneb sedavõrd, et neid on võimalik kvalifitseerida tavajäätmetena, või mille tulemusena on oma omaduste tõttu prügilasse ladestamiseks mittesobivaid jäätmeid võimalik kvalifitseerida prügilakõlblike jäätmetena;

3) jäätmete kõrvaldaja rajab kolme aasta jooksul jäätmeseaduse nõuetele vastava ohtlike jäätmete prügila tema valduses olevate jäätmete jaoks, mille taaskasutamine ei ole tehniliselt võimalik või on muude jäätmekäitlusmoodustega võrreldes ülemäära kulukas;

4) saastetasu maksja rakendab saastetasu asendamise lepingu jõustumisest arvates kuni kolme aasta jooksul meetmeid, mis tagavad ühisvoolse kanalisatsiooni kaudu reoveepuhastisse juhitava sademevee osakaalu vähenemise reoveepuhastisse jõudvas reovees vähemalt 15 protsenti meetmete rakendamisperioodile eelnenud aastaga võrreldes. Sademevee osakaalu vähenemine määratakse keskkonnakaitsemeetmete rakendamise projekti alusel.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud saastetasu maksmise kohustust asendatakse keskkonnakaitsemeetmete rahastamise kohustusega saasteainete või jäätmeliikide puhul, mille kogust vähendatakse kavandatud keskkonnakaitsemeetmetega vähemalt 15 protsenti.

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 4 rakendamise korral võib kõikide suublasde juhitud vees sisalduvate veeloaga normeeritud saasteainete eest saastetasu maksmise kohustuse asendada kuni 50 protsenti ulatuses keskkonnakaitsemeetmete rahastamise kohustusega.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(3) Saastetasu asendamise alus on saastetasu maksja ja valdkonna eest vastutava ministri vahel sõlmitud saastetasu asendamise leping (edaspidi *leping*).

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud saasteainete kogused, reoveepuhastisse juhitava sademevee osakaal ja jäätmete ohtlikkus peavad olema vähendatud ning nõuetekohane prügila rajatud hiljemalt lepingus märgitud tähtpäevaks.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(5) Saastetasu asendamise ulatus ei tohi ületada saastetasu maksja omal kulul rakendatavate keskkonnakaitsemeetmete maksumust.

(6) Kui saastetasu asendamise lepingus määratud saastetasu asendamise summa on suurem kui lepingu kehtivuse ajal realselt asendatud saastetasu summa, vähendatakse järgmiste kvartalite saastetasu asendamata summa võrra, kuid saastetasu asendamise periood ei või ületada kolme aastat.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(7) Lepingul alusel asendatakse saastetasu alates lepingu sõlmimise kvartali esimesest päevast. Asendatavaks investeeringuks loetakse lepingu jõustumisest alates tehtud investeeringuid.

§ 49. Saastetasu asendamise taotlus

(1) Saastetasu asendamiseks esitab saastetasu maksja valdkonna eest vastutavale ministrile enne projekti alustamist taotluse lepingu sõlmimiseks. Taotlusele lisatakse keskkonnakaitsemeetmete rakendamise projekt ja sellest tulenev saastetasu prognoos.

(2) Taotlus peab sisaldama vähemalt:

1) taotluse esitaja nime ja tema registri- või isikukoodi;

2) saastetasu asendamise ulatust;

3) ülevaadet kavandatavate keskkonnakaitsemeetmete ja nende maksumuse kohta;

4) andmeid saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse väljutamise, reoveepuhastisse juhitava sademevee osakaalu või jäätmete kõrvaldamise kavandatava vähendamise kohta; [RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

5) jäätmete ohtlikkust vähendavate või prügilakõlblikkuse saavutamiseks vajalike meetmete kirjeldust ja eeldatavat tulemust käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punkti 2 rakendamise korral;

6) prügila rajamise põhjendust käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punkti 3 rakendamise korral.

(3) Keskkonnakaitsemeetmete rakendamise projekt peab sisaldama meetmete tehnilisi ja majanduslikke näitajaid, meetmete rakendamise ajakava toimingute ja kvartalite kaupa ning nende maksumust.

(4) Saastetasu prognoos koostatakse lepingu kehtivuse ajaks, arvestades keskkonnakaitsemeetmete rakendamise eeldatavat mõju.

§ 50. Taotluse menetlemine

(1) Kui saastetasu asendamise taotlus ei ole nõuetekohane või keskkonnakaitsemeetmete rakendamise projekt ei vasta käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 sätestatud tingimustele, antakse taotlejale tähtaeg taotluse puuduste kõrvaldamiseks.

(2) Taotluse menetlemisel hinnatakse:

1) keskkonnakaitsemeetmete rakendamise projekti eeldatavate tulemuste vastavust käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 sätestatud nõuetele;

2) keskkonnakaitsemeetmete projekti keskkonnakaitsealast põhjendatust;

3) projekti teostatavust, tehnilist korrektsust ja vastavust parima võimaliku tehnika nõuetele;

4) projekti majanduslikku põhjendatust;

5) esitatud andmete õigsust;

6) tähtaegade reaalsust;

7) täiendavate probleemide ja riskide olemasolu;

8) projekti täitmise ajakava ja eelarve kontrollitavust ning toimingute nimekirja konkreetsust ja kontrollitavust;

9) saastetasu prognoosi õigsust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevuseks on valdkonna eest vastutaval ministril õigus kaasata eksperte. Ekspertide kaasamisega seotud kulud kannab saastetasu maksja. Ekspertid valitakse lepingupoolte kokkuleppel.

(4) Saastetasu asendamisest keeldutakse, kui:

1) keskkonnakaitsemeetmete projekti eeldatavad tulemused ei vasta käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 sätestatud nõuetele;

2) keskkonnakaitsemeetmete projekt ei ole keskkonnakaitse seisukohast põhjendatud;

3) projekt ei ole teostatav, tehniliselt korrektne või ei vasta parima võimaliku tehnika nõuetele;

4) projekt ei ole majanduslikult põhjendatud;

5) tähtajad ei ole reaalsed;

6) projektiga võivad kaasneda täiendavad keskkonna- või majandusriskid, mida saastetasu maksja ei ole taotluses hinnanud või käsitlenud;

7) projekti täitmise ajakava või eelarve ei ole kontrollitav;

8) projekti tulemus ei ole järjepidev.

(5) Taotluse rahuldamisest või taotluse rahuldamata jätmisest teatab haldusorgan taotluse esitajale kirjalikult 30 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud tähtaeg pikeneb eksperdihinnangute saamiseks vajaliku aja võrra.

§ 51. Saastetasu asendamise leping

Saastetasu asendamise lepinguga määratakse:

1) saastetasu asendamise algus;

2) saastetasu asendamise kestus;

3) keskkonnakaitsemeetmete rakendamise saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse väljutamise, reoveepuhastisse juhitava sademevee osakaalu või jäätmete vähendamise kavandatav kogus; [RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

4) saastetasu asendamise ulatus saasteainete, jäätmete või nende gruppide kaupa;

5) jäätmete ohtlikkust vähendavate või prügilakõlblikkuse saavutamiseks vajalike meetmete eeldatav tulemus käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punkti 2 rakendamise korral;

6) prügila rajamise nõuded käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punkti 3 rakendamise korral;

7) aruannete esitamise tähtajad ja viisid;

8) lepingu täitmise kontrollimise korraldus;

9) keskkonnakaitsemeetmete rakendamise tähtajad ja rahastamise kava kvartalite kaupa.

§ 52. Saastetasu asendamise korraldus

(1) Saastetasu maksja esitab keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruande ning tehtud kulutusi tõendavad dokumendid Keskkonnaametile posti teel, elektroonilisel andmekandjal, elektroonilist andmesidet kasutades või andes selle üle Keskkonnaametis aruandekvartalile järgneva kuu 10. kuupäevaks.
[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(2) Keskkonnaamet teeb otsuse keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruande kinnitamise kohta kümne tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide saamisest arvates.
[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(2¹) Kui Keskkonnaamet kinnitab keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruande, esitab saastetasu maksja Keskkonnaametile aruandekvartali kohta käesoleva seaduse § 33⁴lõikes 1 sätestatud tähtpäevaks keskkonnatasu deklaratsiooni, milles on arvestatud saastetasu asendamist kinnitatud keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruande põhjal.
[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(2²) Kui käesoleva seaduse § 48 lõike 6 kohaselt asendatakse osa saastetasust pärast lepingu lõppemist, esitab saastetasu maksja käesoleva seaduse § 33⁴lõikes 1 sätestatud tähtpäevaks keskkonnatasu deklaratsiooni, milles on arvestatud saastetasu asendamist käesoleva seaduse § 55 punktis 2 nimetatud teatise järgi.
[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(3) Keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruande kinnitamisest võib keelduda, kui:

- 1) ei ole järgitud keskkonnakaitsemeetmete rakendamise ajakava;
- 2) investeeringuid ei ole tehtud keskkonnakaitsemeetmete rakendamise ajakavas ettenähtud ulatuses.

(3¹) Kui Keskkonnaamet ei kinnita keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruannet või kui saastetasu maksja ei ole kvartaliaruannet tähtpäevaks esitanud, esitab saastetasu maksja aruandekvartali kohta käesoleva seaduse § 33⁴lõikes 1 sätestatud tähtpäevaks keskkonnatasu deklaratsiooni, milles ei ole arvestatud saastetasu asendamist, ning kannab samal kuupäeval Maksu- ja Tolliameti arvelduskontole üle deklaratsiooni alusel tasumisele kuuluva summa.
[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(4) Kui Keskkonnaamet ei kinnita keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruannet või ei ole talle kvartaliaruannet tähtajaks esitatud, teeb Keskkonnaamet saastetasu maksjale kirjaliku hoiatuse, milles määrab lepingu täitmises tekkinud puuduste kõrvaldamiseks tähtaja kuni kolm kuud. Kui puudusi määratud tähtajaks ei kõrvaldata, teatab Keskkonnaamet sellest 15 tööpäeva jooksul valdkonna eest vastutavale ministrile ning teeb ettepaneku leping lõpetada.
[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(4¹) Kui saastetasu maksja on kõrvaldanud lepingu täitmises esinenud puudused, on tal õigus esitada käsitletava kvartali kohta uus keskkonnatasu deklaratsioon, milles on arvesse võetud saastetasu asendamine.
[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(5) Saastetasu maksja on kohustatud võimaldama Keskkonnaametil tutvuda lepinguga seotud originaaldokumentidega, tagama talle juurdepääsu keskkonnakaitsemeetmete rakendamise paika ning lubama tal teha seal lepingu täitmise kontrollimiseks vajalikke mõõtmisi ja võtta proove.
[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 53. Saastetasu asendamise lepingu täitmise lõpparuanne

(1) Lepingu täitmise lõpparuanne peab sisaldama:

- 1) keskkonnakaitsemeetmete rakendamise eesmärgi, ajakava täitmise ja saavutatud tulemuste kokkuvõtlikku ülevaadet;
- 2) keskkonnakaitsemeetmete rakendamisel tehtud tööde vastuvõtuakte;
- 3) keskkonnakaitsemeetmete rakendamiseks tehtud kulutusi tõendavaid dokumente;
- 4) saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse väljutamise või jäätmete kõrvaldamise vähendamist või muude käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 sätestatud nõuete täitmist tõendavaid dokumente.

(2) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus kaasata eksperte lepingu täitmise lõpparuande ja saavutatud tulemuste hindamiseks. Ekspertide kaasamisega seotud kulud kannab saastetasu maksja. Ekspertid valitakse lepingupoolte kokkuleppel.

§ 54. Saastetasu asendamise lepingu lõpetamine

(1) Valdkonna eest vastutav minister võib lepingu ühepoolselt lõpetada saastetasu maksja taotluse alusel või lõpparuande kinnitamata jätmise korral. Valdkonna eest vastutav minister võib lepingu ühepoolselt lõpetada Keskkonnaameti ettepanekul, kui:

- 1) saastetasu maksja ei esita keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruannet;

2) Keskkonnaamet jätab keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruande kinnitamata ja saastetasu maksja ei kõrvalda puudusi määratud tähtjaks;

3) saastetasu maksja on oluliselt rikkunud lepingu tingimusi;

4) saastetasu maksja ei esita lepingu täitmise lõpparuannet.

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(2) Lepingu ühepoolse lõpetamise korral tuleb saastetasu maksjal kogu lepinguga asendatud saastetasu maksta kolme kuu jooksul lepingu lõpetamise päevast arvates.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul esitab Keskkonnaamet saastetasu maksjale tasumisele kuuluva saastetasu kohta keskkonnatasu teate 15 tööpäeva jooksul lepingu lõpetamise päevast arvates.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(4) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

§ 55. Saastetasu asendamise lepingu lõppemine

Leping loetakse lõppenuks, kui on täidetud kõik järgmised nõuded:

1) saavutatud on saasteainete või jäätmete koguste vähendamine või muude nõuete täitmine käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 sätestatud ulatuses;

2) saastetasu maksja on esitanud valdkonna eest vastutavale ministrile lepingu täitmise lõpparuande ning valdkonna eest vastutav minister on lõpparuande heaks kiitnud, väljastades saastetasu maksjale ja Keskkonnaametile vastavasisulise teatise, milles märgitakse ka käesoleva seaduse § 48 lõike 6 kohaselt lepingu kehtivuse ajal asendamata jäänud saastetasu summa, saasteainete või jäätmeliigid, mille saastetasu kuulub asendamisele, ning periood, mille jooksul eelnimetatud summat saab asendada;

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

3) Keskkonnaamet on andnud saastetasu maksjale keskkonnakaitsemeetmete rakendamise tulemusena kujunenud keskkonnatingimustele vastava uue keskkonnala.

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

8. peatükk

KESKKONNATASUDEST LAEKUVA RAHA JAOTUS JA KESKKONNAKAITSE VALDKONNA TOETAMINE

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 55¹. Laekunud keskkonnatasude jaotumine riigieelarve ja kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvete vahel

(1) Maavara kaevandamisõiguse tasust kantakse:

1) 100 protsenti riigieelarvesse, kui maavara kaevandatakse avalikus veekogus, majandusvööndis või kohaliku omavalitsuse üksuste vahel jaotamata muus veekogus;

2) dolokivi täitepinnase ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,208 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,214 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,220 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,227 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,234 eurot;

3) madalamargilise dolokivi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,295 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,304 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,313 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,322 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,332 eurot;

4) kõrgemargilise dolokivi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,525 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,541 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,557 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,574 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,591 eurot;

5) tehnoloogilise dolokivi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,835 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,860 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,886 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,913 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,940 eurot;

6) viimistlusdolokivi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,638 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,657 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,677 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,697 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,718 eurot;

7) kruusa täitepinnase ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,486 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,501 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,516 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,531 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,547 eurot;

- 8) ehituskruusa ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 1,798 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 1,852 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 1,908 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 1,965 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 2,024 eurot;
- 9) liiva täitepinnase ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,284 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,293 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,302 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,311 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,320 eurot;
- 10) ehitusliiva ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 1,150 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 1,185 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 1,221 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 1,258 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 1,296 eurot;
- 11) tehnoloogilise liiva ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 1,466 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 1,510 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 1,555 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 1,602 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 1,650 eurot;
- 12) lubjakivi täitepinnase ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,225 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,232 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,239 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,246 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,253 eurot;
- 13) madalamargilise lubjakivi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,325 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,335 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,345 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,355 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,366 eurot;
- 14) kõrgemargilise lubjakivi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,525 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,541 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,557 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,574 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,591 eurot;
- 15) tehnoloogilise ja tsemendilubjakivi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,538 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,554 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,571 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,588 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,606 eurot;
- 16) viimistluslubjakivi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,693 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,714 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,735 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,757 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,780 eurot;
- 17) keraamikasavi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,543 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,559 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,576 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,593 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,611 eurot;
- 18) keramsiidisavi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,559 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,576 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,593 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,611 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,629 eurot;
- 19) raskelt sulava savi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 1,013 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 1,043 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 1,074 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 1,106 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 1,139 eurot;
- 20) tsemendisavi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,551 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,568 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,585 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,603 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,621 eurot;
- 21) aluskorra ehituskivi ühe kaevandatud kuupmeetri eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,425 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,438 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,451 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,465 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,479 eurot;
- 22) vähelagunenud turba ühe kaevandatud tonni eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 1,215 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 1,251 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 1,289 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 1,328 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 1,368 eurot;
- 23) 0,29 eurot ühe kaevandatud hästilagunenud turba tonni eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse;
- 24) fosforiidi ühe kaevandatud tonni eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse: alates 2017. aasta 1. jaanuarist – 0,513 eurot, alates 2018. aasta 1. jaanuarist – 0,528 eurot, alates 2019. aasta 1. jaanuarist – 0,544 eurot, alates 2020. aasta 1. jaanuarist – 0,560 eurot, alates 2021. aasta 1. jaanuarist – 0,577 eurot;
- 25) 0,275 eurot ühe kaevandatud põlevkivi tonni eest kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse;
- 26) 100 protsenti kaevise või katendi tekkimise või maavarana arvele võtmata setendi, kivimi, vedeliku või gaasi lasundi või selle osa looduslikust seisundist eemaldamise asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse, kui tasutakse maavaraga võrdväärseks määratud kaevise või katendi või muu ainese kaevandamisõiguse tasu käesoleva seaduse § 9 lõike 9 või § 30 lõike 1 punkti 1 kohaselt.

[RT I, 27.05.2022, 1- jõust. 06.06.2022]

(1¹) Kui aruandekvartalis kehtiv põlevkivi kaevandamisõiguse tasu on võrdne 0,37 euroga tonni kohta või sellest suurem, kohaldatakse selle aruandekvartali eest arvestatud põlevkivi kaevandamisõiguse tasu jaotamisel riigieelarve ja kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvete vahel järgmiseid nõudeid:

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2020]

1) põlevkivi kaevandamisõiguse tasust kantakse 0,24 eurot ühe kaevandatud tonni eest põlevkivi kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse, 0,08 eurot ühe kaevandatud tonni eest põlevkivi termilise töötlemise, sealhulgas vedelkütuse või elektrienergia tootmine, kütise asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse ja 0,05 eurot ühe kaevandatud tonni eest põlevkivi mäeeraldiste asukoha kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvetesse, jaotades selle kohaliku omavalitsuse üksuste vahel kohaliku omavalitsuse üksuse mäeeraldistega kattuva pindalaühiku arvestusliku väärtuse järgi;

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

2) käesoleva lõike punktis 1 sätestatud tasu eraldamiseks mäeeraldise asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele jagatakse 0,05 eurot kaevandatud põlevkivi tonni eest mäeeraldisega kattuvate arvestuslike pindalaühikute väärtuste kogusummaga ja korrutatakse kohaliku omavalitsuse üksuse mäeeraldistega kattuva arvestusliku pindalaühiku väärtusega;

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2018]

3) mäeeraldiste ja kohaliku omavalitsuse üksuste pindala arvestatakse kaevandamise aasta 1. jaanuari seisuga.

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2018]

(1²) Mäeeraldistega kattuva arvestusliku pindalaühiku väärtuse arvutamiseks korrutatakse kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvate põlevkivi mäeeraldiste pindala osakaal kohaliku omavalitsuse üksuse kogupindalast kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvate põlevkivi mäeeraldiste pindalaga.

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2018]

(2) [Kehtetu -RT I, 07.03.2023, 6- jõust. 08.04.2023]

(3) Vee erikasutusõiguse tasust kantakse 100 protsenti riigieelarvesse, kui vett võetakse erikasutuse korras piiriveekogust.

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(4) Vee erikasutusõiguse tasust kantakse vee erikasutuse asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse 1000 kuupmeetri vee kohta:

1) Tallinna linna pinnaveesüsteemi joogiveehaardesse kuuluvatest veekogudest võetud vee eest – 19,17 eurot;

2) Tallinna linna pinnaveesüsteemi joogiveehaardesse kuuluvatest veekogudest võetud jahutusvee eest – 3,83 eurot;

3) muudest veekogudest võetud vee eest – 14,76 eurot;

4) muudest veekogudest võetud jahutusvee eest – 0,81 eurot;

5) kvaternaari põhjaveekihi võetud vee eest – 31,51 eurot;

6) devoni põhjaveekihi ordoviitsiumi kihini võetud vee eest – 42,34 eurot;

7) ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihi võetud vee eest – 43,19 eurot;

8) kambriumi-vendi põhjaveekihi võetud vee eest – 47,74 eurot;

9) kambriumi-vendi põhjaveekihi joogivee kvaliteediga vee tehnoloogiliseks otstarbeks, välja arvatud toiduainete valmistamiseks, kasutatava vee eest – 85,04 eurot;

10) joogiks kasutatava mineraalvee eest – 734,50 eurot;

11) ravivannimineraalvee eest – 115,04 eurot.

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(5) Vee erikasutusõiguse tasust kantakse kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse 1000 kuupmeetri vee kohta:

1) karjäärdest väljapumbatava vee eest – 3,82 eurot;

2) kaevandustest väljapumbatava vee eest – 10,65 eurot.

[RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 1 ja 2 nimetatud vee erikasutusõiguse tasu jaotub kohaliku omavalitsuse üksuste vahel järgmiselt:

1) 15 protsenti Tallinna linnale;

2) 18,75 protsenti Anija vallale;

3) 18,75 protsenti Rae vallale;

4) 37,5 protsenti Kose vallale;

5) 5 protsenti Järva vallale;

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

6) 5 protsenti Paide linnale.

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(6¹) Põlevkivi lend- ja koldetuha tonni kõrvaldamise saastetasust kantakse 0,08 eurot ühe kõrvaldatud tonni eest kõrvaldamise asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse.
[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2020]

(7) Lisaks käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 ja lõikes 3 sätestatule kantakse riigieelarvesse:

- 1) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–25 ning lõigetes 4, 5 ja 6¹ nimetatud tasu ületav osa;
[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2020]
- 2) kalapüügiõiguse tasu, jahipidamisõiguse tasu ja raadamisõiguse tasu;
[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]
- 3) saastetasu, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 6¹ nimetatud tasu.
[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2020]

(8) Keskkonnatasu andmete muutmise korral tehakse ümberarvestus tagasiulatuvalt ning kohaliku omavalitsuse üksustele eraldatavat keskkonnatasu korrigeeritakse ülekandmata või rohkem ülekantud eraldiste summaga.
[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 55². Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu kandmine kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse

(1) Maismaal paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu kantakse selle kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse, mille territooriumil tuuleelektrijaam asub.
[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023, osaliselt muudetud (RT I, 07.03.2023, 21)]

(2) Meres paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 55⁴ sätestatud kalandusettevõtja hüvitiste maksmiseks vajamineva summa, kantakse selle kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse, mis asub meretuulepargi mõjualas.
[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023, osaliselt muudetud (RT I, 07.03.2023, 21)]

(3) Meretuulepargi mõjuala ulatust arvestatakse tuulepargi lähima tuuleelektrijaama torni keskpunktist kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumi rannajoone piirini.

(4) Kui meretuulepargi mõjualas on mitu kohaliku omavalitsuse üksust, jagatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tasu kohaliku omavalitsuse üksuste vahel vastavalt iga kohaliku omavalitsuse üksuse kohta arvatud kauguspunktide osakaalule.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kauguspunktide arvutamisel võetakse arvesse tuuleelektrijaamad, mille lühim kaugus iga mõjualas asuva kohaliku omavalitsuse üksuse rannajoonest ei ole rohkem kui 20 kilomeetrit. Kauguspunkti arvutamisel lahutatakse 20 kilomeetrist tuuleelektrijaama kaugus lähimast vastava omavalitsusüksuse rannajoone punktist. Tuuleelektrijaamade kohta arvatud kauguspunktid summeeritakse iga mõjualas asuva kohaliku omavalitsuse üksuse kaupa ja leitakse iga omavalitsusüksuse kauguspunktide osakaal kauguspunktide kogusummast.
[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 55³. Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu kandmine kohaliku omavalitsuse üksuse poolt maismaa tuulepargi mõjualas elavatele füüsilistele isikutele

(1) Käesoleva seaduse § 55² lõike 1 alusel kohaliku omavalitsuse üksusele laekunud maismaal paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasust 50 protsenti maksab kohaliku omavalitsuse üksus maismaa tuulepargi mõjualas asuvate eluruumide omanikele tasu (edaspidi *elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu*), kui eluruum vastab järgmistele tingimustele:
[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023, osaliselt muudetud (RT I, 07.03.2023, 21)]

- 1) eluruum on füüsilise isiku omand ja
- 2) eluruum on omaniku rahvastikuregistrijärgne elukoht.

(2) Maismaa tuulepargi mõjuala käesoleva seaduse tähenduses on Eesti Vabariigi piirkond, mis ulatub kuni 250 meetri kõrguse tuuleelektrijaama puhul kahe kilomeetri ja 250-meetrise ning kõrgema tuuleelektrijaama puhul kolme kilomeetri kauguseni tuuleelektrijaama lähima torni keskpunktist. Kui vastavalt kas kahe või kolme kilomeetri kauguseni tuuleelektrijaama lähima torni keskpunktist ulatuv piirjoon läbib kinnistut, ulatub mõjuala kinnisasja kaugeima piirini.

(3) Elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu maksimaalne suurus eluruumi kohta on kalendriaastas vastava aasta kuue kuu Eesti töötasu alammäär.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus avaldab veebilehel teabe elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu kohta.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt arvestatud maksimaalses summas elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu kogusumma aasta kohta ületab 50 protsenti kohaliku omavalitsuse üksusele laekunud tasust, jaotatakse laekunud tasust 50 protsenti tuulepargi mõjualas asuvate eluruumide omanike vahel proportsionaalselt.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt väljamakstav elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasude kogusumma aasta kohta jääb alla 50 protsendi kohaliku omavalitsuse üksusele laekunud maismaal paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasust, jääb väljamakstud summat ületav osa laekunud tasust kohaliku omavalitsuse üksusele.

(7) Elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu saamiseks esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eluruumi omanik või tema kirjalikult volitatud isik eelmise kalendriaasta kohta kirjaliku taotluse hiljemalt 1. märtsiks kohaliku omavalitsuse üksusele, mille territooriumil tuuleelektrijaam asub.

(8) Elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu makstakse kalendriaasta eest kord aastas. [RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023; sõnastus muudetud (RT I, 07.03.2023, 21)]

(9) Elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu saamise õigus on isikul, kes oli vastava eluruumi omanik eelmise kalendriaasta 1. jaanuari seisuga.

(10) Ühe eluruumi kohta saab esitada ühe taotluse. Kui eluruum on isikute kaas- või ühisomandis, esitavad isikud taotluse ühiselt ning kohaliku omavalitsuse üksus maksab kaas- või ühisomanikule elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu võrdeliselt talle kuuluva eluruumi omandi osaga.

(11) Elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu maksab kohaliku omavalitsuse üksus eluruumi omanikule või tema kirjalikult volitatud isikule 30 päeva jooksul pärast taotluse esitamise tähtaega. [RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023; sõnastus muudetud (RT I, 07.03.2023, 21)]

(12) Kohaliku omavalitsuse üksus maksab elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu enda territooriumil paikneva tuulepargi kohta ka teise kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuva käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimustele vastava eluruumi eest, kui eluruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksuses tuuleelektrijaama ei asu. [RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 55⁴. Kalandusettevõtja hüvitis

(1) Kalandusettevõtjal on tõendatud juhul meres paikneva tuuleelektrijaama mõjualas tuuleelektrijaamast põhjustatud kalasaagi vähenemisel õigus saada hüvitist riigile laekunud meres paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu arvelt.

(2) Kalandusettevõtja esitab käesoleva seaduse §-s 21⁶ nimetatud isikule või asutusele (edaspidi *kalandusettevõtja hüvitise menetleja*) kirjaliku avalduse hüvitise saamiseks kalendriaasta eest sellele järgneva kalendriaasta 31. märtsiks.

(3) Tuuleelektrijaama kohta ei saa hüvitist taotleda samale kutselise kalapüügi loale kantud kalur ja kalapüügiloa omanik korraga. Sellisel juhul tagastatakse kaluri esitatud taotlus läbi vaatamata.

(4) Kalandusettevõtja hüvitise menetleja arvestab 30 kalendripäeva jooksul avalduse saamisest arvates käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud määru alusel kalandusettevõtjale hüvitise suuruse.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel arvestatud hüvitiste summa ületab kümme protsenti käesoleva seaduse § 21⁴ lõike 2 alusel eelmise kalendriaasta kohta arvestatud meres paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasust, vähendatakse antud tuulepargi mõjualas hüvitist saavate kõigi kalandusettevõtjate hüvitise suurust proportsionaalselt. [RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023; sõnastus muudetud (RT I, 07.03.2023, 21)]

(6) Kalandusettevõtja hüvitise menetleja maksab kalandusettevõtjale hüvitise taotluse esitamise aasta 1. septembriks.

(6¹) Kui käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel arvestatud hüvitiste summa on väiksem kui kümme protsenti käesoleva seaduse § 21⁴ lõike 2 alusel eelmise kalendriaasta kohta arvestatud meres paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasust, kalandusettevõtja hüvitist ei taotletud või ühtegi taotlust ei rahuldatud, makstakse tasu vastavalt ülejäävas osas või kogu ulatuses tuuleelektrijaama valdajale tagasi. Tasu makstakse tagasi kahe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 6 või selle alusel määratud tähtajast arvates. [RT I, 07.03.2023, 21- jõust. 01.07.2023]

(7) Kalandusettevõtja hüvitise arvutamise põhimõtted, hüvitise taotlemise ja maksmise korra, sealhulgas kalasaagi vähenemise tõendamise ja tõendatuks lugemise korra, kehtestab **Vabariigi Valitsus** määrusega. [RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 56. Keskkonnakaitse valdkonna toetamine

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(1) Kliimaministeerium korraldab käesoleva seaduse § 4 lõike 3 alusel keskkonnakaitse valdkonna toetusprogrammi (edaspidi *keskkonnaprogramm*) elluviimist talle selleks otstarbeks riigieelarvest eraldatud vahenditest riigi sihtasutuse kaudu, mille asutajaõiguste teostajaks on Kliimaministeerium (edaspidi *sihtasutus*). Keskkonnaprogrammi elluviimiseks eraldab Kliimaministeerium aastas summa, mille suurus vastab vähemalt riigieelarve koostamisele eelnenud aastal vee erikasutusõiguse tasudest riigieelarvesse laekunud rahalisele mahule.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sihtasutuse nõukogu liikmetest neli on Riigikogu liikmed, kes nimetatakse Riigikogu otsusega Riigikogu keskkonnakomisjoni ettepanekul. Valdkonna eest vastutav minister on sihtasutuse nõukogu liige oma ametikoha järgselt. Teised sihtasutuse nõukogu liikmed nimetab asutajaõiguste teostaja, kusjuures ühe liikme riigivaraseaduse § 81 lõikes 4 sätestatud arvestades.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 19.08.2022]

(1²) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud summale eraldab Kliimaministeerium keskkonnaprogrammi elluviimiseks Ida-Viru maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste põlevkivi kaevandamise ja töötlemisega seotud keskkonnamuutuste tagajärgede leevendamise ja nendega toimetuleku toetamise eesmärgil aastas summa, mille suurus vastab vähemalt 0,35 eurole riigieelarve koostamisele eelnenud aastal põlevkivi lend- ja koldetuha, põlevkivi poolkoksi ning tsemendi tootmisel tekkivate ohtlike aineid sisaldavate või aluseliste tahkete gaasipuhastusjäätmete kõrvaldatud tonni kohta.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sihtasutus korraldab keskkonnaprogrammi vahendite kasutamist keskkonnakaitse valdkondade rahastamise või keskkonnaprojektide elluviimise kaudu vastavalt Kliimaministeeriumi ja sihtasutuse vahel sõlmitud halduslepingule, mille sõlmimisele kohaldatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõikes 2 sätestatud.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 19.08.2022]

(3) Haldusjärelevalvet käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt sõlmitud halduslepingu täitmise üle sihtasutuse poolt teostab Kliimaministeerium.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(4) Kliimaministeeriumi tegevuse üle toimub järelevalve seadusega sätestatud korras.

(5) Kui haldusleping lõpetatakse ühepoolselt või esineb muu põhjus, mis takistab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sihtasutusel jätkata lepingus nimetatud haldusülesande täitmist, korraldab haldusülesande edasise täitmise Kliimaministeerium.

[RT I 2009, 26, 160- jõust. 06.06.2009]

(6) Keskkonnaprogrammist rahastatavate keskkonnakaitse valdkondade nimekirja ja valdkondade vahel raha jagunemise proportsioonid kinnitab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 56¹. Keskkonnatasudest laekunud vahendite haldamine

[Kehtetu -RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 57. Täiendav keskkonnatasu

Täiendavalt käesoleva seaduse §-s 3 sätestatud loetakse käesoleva peatüki tähenduses keskkonnatasuks pakendiaktsiisi seaduse alusel riigieelarvesse laekuvast rahast 50 protsenti, keskkonnale tekitatud kahju hüvitis ning eripüügil uuringute ja õppepraktika läbiviimise ning veekogude ökosüsteemi parandamise eesmärgil püütud kala müügist saadud raha. Täiendavaks keskkonnatasuks ei loeta eripüügil uuringute eesmärgil püütud kala müügist saadud raha juhul, kui traalpüügiks kasutatakse kutselise kalapüügi laeva ja kutselise kalapüügi vahendeid. Eripüügiloale tehakse vastav märke.

[RT I, 30.06.2017, 4- jõust. 10.07.2017]

§ 57¹. Riigimetsa Majandamise Keskuse puhaskasumist riigieelarvesse kantavast summast raha eraldamine

[Kehtetu -RT I, 10.11.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 57². Süsinikuaru säilitamiseks ja süsinikusidumise suurendamiseks ning metsa kaitseks ja säästvaks majandamiseks vajaliku tegevuse toetamine

Maakasutussektoris talletatud süsinikuaru säilitamiseks ja süsinikusidumise suurendamiseks ning metsaseaduse alusel metsa kaitseks ja säästvaks majandamiseks vajalikku tegevust rahastatakse Kliimaministeeriumi eelarvest vähemalt ulatuses, mis vastab riigieelarve koostamisele eelnenud aastal raadamisõiguse tasudest riigieelarvesse laekunud rahalisele mahule.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 58. Sihtotstarbeliselt rahastatavate keskkonnakaitse valdkondade nimetamine

[Kehtetu -RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 59. Keskkonnakaitse valdkondade rahastamine ja taotluste hindamine

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 19.08.2022]

(1) Keskkonnakaitse valdkondade rahastamiseks esitatud taotluste hindamise korraldab Kliimaministeerium. Kliimaministeerium võib keskkonnakaitse valdkondade rahastamiseks esitatud taotluste hindamise korraldamise käesoleva seaduse § 56 lõikes 2 nimetatud halduslepinguga osaliselt või täielikult üle anda § 56 lõikes 1 nimetatud sihtasutusele.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 19.08.2022]

(1¹) Käesoleva seaduse § 56 lõikes 1 nimetatud sihtasutus teeb hindamistulemustele tuginedes taotluste rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse ning teeb järelevalvet toetuse kasutamise tingimuste täitmise üle.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 19.08.2022]

(2) Seadustest ja määrustest ning rahvusvahelistest lepingutest tulenevate kohustuste täitmisega seotud projektitaotluste rahastamise otsustab valdkonna eest vastutav minister. Valdkonna eest vastutava ministri otsuste alusel rahastamist korraldab ja lepingute täitmist kontrollib sihtasutus.

(3) Keskkonnakaitse valdkondade rahastamiseks esitatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ja lõikega 2 seotud projektitaotlused peavad vastama järgmistele üldistele alustele:

- 1) projekti positiivse keskkonnamõju ulatuslikkus;
- 2) [kehtetu -RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]
- 3) projekti kooskõla keskkonnavalaste ja keskkonnakaitsega seotud tegevus- ja arengukavadega.

(3¹) Käesoleva seaduse § 56 lõikes 1² sätestatud toetuse saamiseks peab projekt lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud aitama kaasa § 56 lõikes 1² sätestatud eesmärkide saavutamisele.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(4) Keskkonnakaitse valdkonna projekti rahastamise taotluse kohta esitatavad nõuded, taotluste hindamise tingimused, korra ja kriteeriumid, toetatavad tegevused, otsuse tegemise, selle täitmise üle kontrolli teostamise ning aruandluse korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega. Taotluste hindamise kriteeriumide puhul lähtutakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatust, arvestades valdkonna iseärasusi.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 19.08.2022]

(5) Rahastamiseks esitatud taotlus jäetakse rahuldamata, kui taotlus või taotleja ei vasta käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 3¹ sätestatud alustele või lõike 4 alusel kehtestatud nõuetele või kriteeriumidele.

[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

(6) Toetus jäetakse välja maksmata või välja makstud toetus nõutakse osaliselt või täielikult tagasi, kui toetuse saaja on rikkunud toetuse kasutamise tingimusi.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 19.08.2022]

§ 59¹. Toetuse tagasinõudmine

(1) Toetus tuleb tagastada 60 kalendripäeva jooksul toetuse tagasinõudmise otsuse tegemisest arvates. Toetuse tagasinõudmise otsuse võib teha kümne aasta jooksul toetuse andmise otsuse tegemise päevast arvates.

(2) Toetuse tagasinõudmise otsus on täitedokument täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses.

(3) Kui toetuse saaja ei ole tagastanud toetust tähtjaks, on ta kohustatud maksma tähtpäevaks tasumata summalt viivist 0,06 protsenti iga toetuse tagasimaksmisega viivitatud kalendripäeva eest, kuid kogusummas mitte rohkem kui tagasinõutava toetuse summa.

(4) Toetuse tagasimaksmisel laekunud maksetest loetakse kõigepealt tasutuks viivis, seejärel tagastamisele kuuluv toetus.

(5) Ebaseadusliku ja väärkasutatud riigiabi tagasinõudmise korral juhitudakse konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatust, kui Euroopa Liidu õigusest ei tulene teisiti.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 19.08.2022]

§ 60. Muud eraldised loodusvarade taastootmiseks, keskkonnaseisundi hoidmiseks ja keskkonnakahjustuste heastamiseks

(1) Lisaks käesolevas seaduses sätestatud võib Kliimaministeerium keskkonnaseisundi hoidmiseks, loodusvarade taastootmiseks ja keskkonnakahjustuste heastamiseks sõlmida käesoleva seaduse §-s 56 nimetatud sihtasutusega sama paragrahvi lõikes 2 sätestatud korras halduslepinguid, et korraldada:

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

- 1) riigieelarvest ja kohalikest eelarvetest tehtud muude sihtotstarbeliste eraldiste kasutamist;
- 2) vastavate riikidevaheliste ja rahvusvaheliste programmide finantseerimist;
- 3) valitsusteväliste organisatsioonide ja riigi vastavate koostööprojektide realiseerimist.

(2) Haldusjärelevalvet käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt sõlmitud halduslepingute täitmise üle sihtasutuse poolt teostab Kliimaministeerium.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3) Kui haldusleping lõpetatakse ühepoolselt või esineb muu põhjus, mis takistab käesoleva seaduse §-s 56 nimetatud sihtasutusel jätkata lepingus nimetatud haldusülesande täitmist, korraldab haldusülesande edasise täitmise Kliimaministeerium.

[RT I 2009, 26, 160- jõust. 06.06.2009]

9. peatükk ARUANDLUS

§ 61. Aruandlus keskkonnatasude kohta

(1) Keskkonnatasude laekumise aruande esitab valdkonna eest vastutavale ministrile:

1) loodusvara kasutamise, saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse väljutamise ja jäätmete kõrvaldamise korral Maksu- ja Tolliamet, välja arvatud käesoleva lõike punktides 1¹ ja 2 sätestatud juhtudel;

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

1¹) kalapüügiõiguse tasu korral keskkonnaloa andja.

[RT I, 16.05.2013, 2- jõust. 01.06.2013]

2) [kehtetu -RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

3) [kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(2) Deklareeritud keskkonnatasude statistika pannakse avalikult kasutatavasse teabevõrku.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 62. Keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamist korraldava sihtasutuse aruandlus

(1) Käesoleva seaduse §-s 56 nimetatud sihtasutuse aruandlust ja auditeerimist korraldab sihtasutuse nõukogu vastavalt sihtasutuste seadusele ja raamatupidamise seadusele.

(2) Keskkonnakasutusest laekunud raha kasutamise aruande esitab keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamist korraldav sihtasutus valdkonna eest vastutava ministri ja sihtasutuse vahel sõlmitud halduslepingus sätestatud korras.

10. peatükk VAIDLUSTE KOHTUEELNE LAHENDAMINE

§ 63. Vaide esitamine keskkonnatasude määramise kohta

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(1) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(2) [Kehtetu -RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(3) Keskkonnatasu määramise kohta võib esitada vaide valdkonna eest vastutavale ministrile, kes lahendab selle 30 tööpäeva jooksul vaide laekumise päevast arvates.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(3¹) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu määramisele.

[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

(4) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus kaasata vaidluste lahendamisele eksperte ning nõuda kontrollproovide võtmist ja nende analüüsimist.

(5) Ekspertide kaasamise ning kontrollproovide võtmise ja analüüsimisega seotud kulud katab vaide esitaja. Kui vaie rahuldatakse, kannab kulud haldusorgan.

(6) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus pikendada vaide lahendamise tähtpäeva:

- 1) eksperdihindangute saamiseks ning kontrollproovide võtmiseks ja analüüsimiseks vajamineva aja võrra;
- 2) muul olulisel põhjusel 30 tööpäeva võrra.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

§ 63¹. Vaie Maksu- ja Tolliameti haldusakti ning toimingu peale

Vaie Maksu- ja Tolliameti haldusakti või toimingu peale esitatakse maksukorralduse seaduses sätestatud korras.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

11. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 64.–§ 68.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 68¹. Seaduse rakendamine

(1) Käesoleva seaduse § 16 punkti 6 ja § 19 lõike 1 punkti 5 redaktsiooni, mis on vastu võetud 2008. aasta 19. juunil, kohaldatakse alates 2008. aasta 1. jaanuarist.

[RT I 2008, 31, 192- jõust. 18.07.2008]

(2) Maapõueseaduse alusel väljastatud maa-ainese kaevandamise loa alusel riigile kuuluva kivimi või setendi kaevandamise eest tuleb tasuda kaevandamisõiguse tasu käesoleva seaduse § 9 lõike 2 alusel kehtestatud määruse kohaselt. Maa-ainese kaevandamise loa alusel kaevandatava kivimi või setendi kaevandamisõiguse tasu suurus määratakse käesoleva seaduse § 9 lõike 10 alusel.

[RT I, 22.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(3) Aruandeperioodile, mis algas enne 2011. aasta 1. aprilli, ja selle kohta koostatud aruandele kohaldatakse käesoleva seaduse 5.–10. peatüki sätteid enne 2011. aasta 1. aprilli kehtinud redaktsioonis.

[RT I, 14.03.2011, 4- jõust. 01.04.2011]

(4) Käesoleva seaduse § 11 lõike 5 redaktsiooni, mis on vastu võetud 2012. aasta 2. mail, kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 2011. aasta 30. detsembrist käesoleva seaduse § 11 lõike 2 punkti 1 alusel 2012. aastaks kehtestatud kutselise kalapüügiõiguse tasu määradele.

[RT I, 25.05.2012, 6- jõust. 04.06.2012]

(5) Käesoleva seaduse § 11 lõike 5 redaktsioonile, mis on vastu võetud 2012. aasta 2. mail, eelnenud redaktsiooni alusel 2012. aastaks arvestatud kalapüügiõiguse tasu makstakse enammakstud osas tagasi käesoleva seaduse § 44 punkti 1 alusel ja 6. peatükis ettenähtud korras.

[RT I, 25.05.2012, 6- jõust. 04.06.2012]

(6) Aruandeperioodile, mis algas enne 2013. aasta 1. jaanuari, ja selle kohta koostatud aruandele kohaldatakse käesoleva seaduse § 13 sätteid enne 2013. aasta 1. jaanuari kehtinud redaktsioonis.

[RT I, 21.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(7) Käesoleva seaduse § 9 lõiget 5¹ kohaldatakse alates 2015. aasta 1. jaanuarist.

[RT I, 30.12.2014, 5- jõust. 31.12.2014]

(8) Käesoleva seaduse § 56 lõike 1 punkti 2 rakendatakse käesoleva lõike jõustumisel kehtivas sõnastuses tagasiulatuvalt alates 2017. aasta 1. jaanuarist.

[RT I, 25.05.2017, 1- jõust. 04.06.2017]

§ 68². Energeetiliste maavaradega seotud sätete rakendamine

(1) Käesoleva seaduse §-e 2, 3, 4, 9 ja 9¹ rakendatakse käesoleva lõike jõustumisel kehtivas sõnastuses tagasiulatuvalt 2015. aasta 1. juulist.

(2) Käesoleva seaduse paragrahvi 19 rakendatakse käesoleva lõike jõustumisel kehtivas sõnastuses tagasiulatuvalt 2016. aasta 1. jaanuarist.

(3) Käesoleva seaduse § 9¹ lõikest 2 tulenevalt muudetakse käesoleva seaduse § 9 lõike 2 alusel kehtestatud energeetiliste maavarade kaevandamisõiguse tasu määra hiljemalt ühe kuu jooksul käesoleva lõike jõustumisest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt muudetud energeetiliste maavarade kaevandamisõiguse tasu määra kohaldatakse tagasiulatuvalt 2015. aasta 1. juulist.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigete 2 ja 4 kohaldamisel tekkinud keskkonnatasu enammakse tagastatakse käesoleva seaduse § 43¹ lõikes 2 ja maksukorralduse seaduse §-s 89 sätestatud korras.

(6) Keskkonnaamet tagab käesoleva paragrahvi lõigetest 2 ja 4 tulenevalt välisõhu saastetasu ja maavara kaevandamisõiguse tasu tagasiulatuva muutmise eeltäidetud deklaratsioonide kättesaadavuse 2016. aasta 1. augustiks.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetest 2 ja 4 tulenevalt suuremas summas tasutud välisõhu saastetasul ja maavara kaevandamisõiguse tasult ei arvestata intressi perioodi eest tasu maksmisest kuni tagastamiseni käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud tähtaja jooksul.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 viidatud koefitsientide kaotamise ja lõikes 4 viidatud kaevandamisõiguse tasu määrade ja kaevandamisõiguse tasu arvestamise aluste tagasiulatuvast rakendamisest tulenevalt ei vähendata 2017. aasta 1. jaanuarini kehtivas ulatuses käesoleva seaduse § 13 alusel kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse kantud maavara kaevandamisõiguse tasu ega 2016. aasta 1. juulini käesoleva seaduse § 56 lõike 1 alusel sihtasutusele eraldatud välisõhu saastetasu ja maavara kaevandamisõiguse tasu.
[RT I, 05.07.2016, 2- jõust. 06.07.2016]

§ 68³. Seaduse rakendamine põlevkivi lend- ja koldetuhale 2020. aasta 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini

Käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktis 3 põlevkivi lend- ja koldetuhale sätestatud tasumäär on 2020. aasta 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 1,31 eurot.
[RT I, 10.07.2020, 7- jõust. 20.07.2020]

§ 68⁴. Põlevkivi kaevandamisel ja töötlemisel tekkivate jäätmete taaskasutamise analüüs

(1) Keskkonnaministeerium analüüsib koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja Rahandusministeeriumiga 2020. aasta 15. oktoobriks käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud jäätmete taaskasutamise võimalustest ja keskkonnamõjust lähtuvalt vajadust täiendavalt mõjutada nende jäätmete käitlust jäätmete kõrvaldamise saastetasumäära abil ja esitab ettepanekud Vabariigi Valitsusele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmete saastetasumäärade kohta pakutakse alates 2021. aastast rakendamiseks välja uus saastetasu rakendamise põhimõte, kui see osutub analüüsist tulenevalt vajalikuks.
[RT I, 10.07.2020, 7- jõust. 20.07.2020]

§ 68⁵. Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu rakendamine

(1) Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu rakendatakse tuulepargi valdajale, kes alustab tuulepargiga seonduvat ehitustegevust või elektritootmist pärast käesoleva paragrahvi jõustumist, käesolevas seaduses sätestatud mahus.
[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 01.07.2023]

(2) Tuuleelektrijaama valdaja, kes on esitanud tuuleelektrijaama ehitamise alustamise teatise enne käesoleva paragrahvi jõustumist, kuid alustab elektritootmist pärast käesoleva paragrahvi jõustumist, maksab käesoleva paragrahvi jõustumisest kuni elektrienergia tootmise alustamiseni tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu, arvestades käesoleva seaduse §-s 21⁵ sätestatud.
[RT I, 07.03.2023, 21- jõust. 01.07.2023]

§ 68⁶. Raadamisõiguse tasuga seotud sätete rakendamine

Raadamisõiguse tasu maksmise kohustust rakendatakse alates 2024. aasta 1. juulist esitatud metsateatistele.
[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 68⁷. Kutselise kalapüügiõiguse tasuga seotud sätete rakendamine

2024. aasta kohta tasutakse kutselise kalapüügiõiguse tasu enne 2024. aasta 1. juulit kehtinud määras.
[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 68⁸. Saastetasumäärade erandid varasemalt kehtinud nõuete kohaselt vormistatud keskkonnalubade alusel saasteainete välisõhku väljutamisel

Käesoleva seaduse § 5 lõike 2 punktides 1¹ ja 3 nimetatud keskkonnalaos puhul, mis ei ole antud keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 42 lõike 7 ja § 53 lõike 3 alusel kehtestatud õigusakti kohaselt, rakendatakse:

1) osakestele – käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 4 sätestatud saastetasumäära;

2) keskkonnaloas rühmana esitatud summaarsetele mittemetaansetele lenduvatele orgaanilistele ühenditele (NMVOC) ning käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 5 nimetatata lenduvatele orgaanilistele ühenditele ja rühmadele, välja arvatud metaan – käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 6 sätestatud saastetasumäära.
[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 68⁹. Raadamisõiguse tasu järelhindamine

Kliimaministeerium analüüsib hiljemalt 2029. aasta 1. jaanuariks raadamisõiguse tasu eesmärgi saavutamist ja rakendamisega kaasnenud mõju ning esitab vajaduse korral ettepanekud regulatsiooni muutmiseks.
[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 68¹⁰. Saastetasu järelhindamine

Kliimaministeerium analüüsib hiljemalt 2028. aasta 1. detsembriks 2024. aasta 1. juulil jõustunud saastetasu määrade eesmärgipärasust ja rakendamisega kaasnenud mõju ning esitab vajaduse korral ettepanekud regulatsiooni muutmiseks.
[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 68¹¹. Ida-Viru maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste toetusmeetme rakendamine

2025. aastaks käesoleva seaduse § 56 lõikes 1² sätestatud eesmärgil eraldatava summa arvutamisel võetakse aluseks 2023. aasta teisel poolaastal põlevkivi lend- ja koldetuha, põlevkivi poolkoksi ning tsemendi tootmisel tekkivate ohtlike aineid sisaldavate või aluseliste tahkete gaasipuhastusjäätmete kõrvaldatud kogus tonnides.
[RT I, 05.01.2024, 1- jõust. 01.07.2024]

§ 69. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2006. aasta 1. jaanuaril.